

Ο ΜΝΗΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΟΣ ΕΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

—

ΑΝΔΡΕΑΣ Καλαρρύτης, Ἀθηναῖος.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ, φίλος του.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΔΗΣ, φίλος τοῦ Ὑπουλίδου.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, ἐπαρχιώτης.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ, βωβὸν πρόσωπον.

Ἡ πρᾶξις εἰς Ἀθήνας.

Ο ΜΝΗΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑΣ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ δωμάτιον τοῦ Καλαρρύτου, ἔχον θύραν εἰς τὸ βάθος, καὶ ἄλλην πλαγίαν.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (εἰσέρχεται, κρατῶν ἐπιστολὴν)

Αἶ! Κύρ Ἀνδρέα! Χάθηκες; Δὲν εἶν' ἐδώ·
καὶ ὁ εὐμορφονιός μου φθάνει. Χὰ χὰ χὰ!
Ἄ! Κύρ Ἀγροικογιάννη!

(Ἀναγινώσκει)

«Σᾶς εὐχαριστῶ,

Κύρ Ὑπουλίδη φίλτατε, ὅτι ζητεῖς
νὰ μὲ νοικοκερεύσης. Αὔριον κινῶ,
καθὼς μὲ γράφεις, καὶ τετράδῃ τὸ πρωῒ»
(τετράδην, δηλονότι σήμερον), «καλῶς
νὰ μὲ δεχθῇτε». — ὦ! Καλῶς σᾶς ηὔραμεν! —
«Ἄν εἶν' ἡ νύμφη καθὼς λές 'ς τὸ γράμμα σου,
καλὴ τιμὴν νὰ φέρῃ εἰς τοῦ λόγου μου,
ἂν τρόπους ἔχῃ εὐγενεῖς κ' ἀρχοντικούς,
ἂν εἶναι νέα, καὶ ἂν εἶναι εὐμορφη,
μὲ ταῖς χαραῖς σας, τὴν φορῶ τὸ στέφανο,
καὶ δεύτερός σου γίνομαι ἐξάδελφος,
καλέ μου Ὑπουλίδη». — Κάποιος σ' ἔγνεψε!
Τὸν βλέπεις ἀξιῶσεις; Νέαν κ' εὐμορφήν
τοῦ λόγου του τὴν θέλει. Γέρε Σιληνέ!
Τῆς ὑπανδρείας ἄγγελον ἀνεψιάν

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΛΑΒΗ — Τόμ. Γ']

23

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ξεχνᾷ πῶς ἔχει, καὶ γυναῖκα εὐμορφη
καὶ νέαν θέλει, νὰ μεγαλοπιάνεται,
νὰ ἔχῃ τρόπους εὐγενεῖς. ὦ! Ἐννοια σου!
Ἐδάγκασες τ' ἀγκίστρι. Ἐδὼ σ' ἤθελα.

(ΑΝΔΡΕΑΣ, διὰ τῆς πλαγίας θύρας εἰσερχόμενος, καὶ μέγα κλειδίον κρατῶν,
χωρὶς νὰ ἰδῇ τὸν Ὑπουλίδην, διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βήθους.)

ΑΝΔΡΕΑΣ

Αἶ! ἔώρας εἶναι. ὦρα νὰ πηγαίνωμεν.
Μὴ λησμονήσω νὰ κλειδώσω.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄφες με
νὰ ἔβγω πρῶτον, καὶ κλειδώνεις ἔπειτα.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πῶς, Ὑπουλίδη, εἰς' ἐδῶ; Δὲν τό'λεγες,
εὐλογημένε; Παρ' ὀλίγον σ' ἔκλεια,
καὶ τότε καλὸν βράδυ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κὺρ Ἀνδρέα μου,
καὶ διὰ ποῦ, ἂν θέλῃ ὁ Θεός;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Αἶ! ποῦ;

Γυναῖκα ἔχω; παιδιὰ ἔχω καὶ σκυλιά;
Σκοτώνω, καθὼς λέγουν, τὸν κακὸν καιρόν.
Ὅλίγους γύρους φέρω εἰς τὴν μουσικὴν,
'ς τὰ καφρενεῖα, λιγουλάκι δόμινον,
κάμμίαν πρέφαν, πότε τοῦτον ἀπαντῶ,
πότε τὸν ἄλλον, πίνομεν, τὰ λέγομεν,
καὶ μὲ τῆς ὥρας νέα, μὲ πολιτικά,
μὲ συζητήσεις, ὁ καιρὸς κατρακυλᾷ,
καὶ τὴν δραχμὴν τὸ βράδυ, καὶ 'ς τὸ θέατρον.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πολὺ ώραῖα· ὅχι καὶ καλῆτερα.
Πλὴν, Κύρ Ἀνδρέα, διὰ τὴν φιλίαν μας,
συγκατανεύεις νὰ μοὶ κάμῃς ἐν καλὸν,
καὶ τῆς ἡμερουσίας διατάξεως
αὐτῆς σου μόνον σήμερον νὰ παρεκβῇς;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Μετὰ χαρᾶς. Τί θέλεις; Εἶμαι πρόθυμος.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Νὰ μοὶ δανείσῃς πρῶτον, — μόνον σήμερον, —
ἐν ἐκ τῶν δύο τούτων δωματίων σου.

ΑΝΔΡΕΑΣ

ὦ! καὶ τὰ δύο ἂν τὰ θέλῃς. Ἔπειτα;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἔπειτα, — πάλιν μόνον διὰ σήμερον, —
ἄφεις τὸ καφφενεῖον, εἰς τὸν οἶκόν σου
μ' ἐμέ νὰ μείνῃς, καὶ τὴν χαριτόβρυτον
(καθὼς ἐφημερίς τις θενὰ ἔλεγε)
τὴν κόρην σου νὰ δώσῃς εἰς τὸν εὐγενῆ
κ' ἐράσμιόν μου φίλον, εἰς τὸν Κύριον
Ἀγροικογιάννην, ὅστις πληροφορηθεὶς
τὰς χάριτάς της, τοὺς ἐξόχους τρόπους της,
τηλόθεν φθάνει, ἐπὶ πώλου ὄνου, ἐκ τῆς γῆς
τῆς τῶν Παραβυστίων, νὰ τὴν νυμφευθῇ.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τί, Ὑπουλίδη, ἔπαθες; Παραλαλεῖς;
Τί ἄρρητα μὲ λέγεις, τί ἀθέμιτα;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ποσῶς, ποσῶς! Τὴν χάριν θὰ μοὶ ἀρνηθῇς;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἦωρίς, ὡς βλέπω, τὴν ἐσφίζαμε. Πρῶτ'
ἀνάψαμε τοὺς λύχνους. Ποίαν κόρην μου
νὰ δώσω θέλεις, Ὑπουλίδη;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Δι' αὐτὸ

μὴ μεριμνᾷς. Φροντίς μου εἶναι. Μόνον σὺ
μὴ μοὶ ἀρνῆσαι σύμπραξιν, παρακαλῶ.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἡ κεφαλὴ σου, — τὴν ἡξεύρω, φίλτατε, —
εἶν' ἐξ ἐκείνων, ὅπου τὸν κατήφορον
ὡς πάrouν, δέκα χαλινοὶ δὲν τὰς κρατοῦν.
Ν' ἀφήσω νὰ μᾶς κάμῃς ἐδικήν σου μιάν,
χωρὶς οὐδὲ τί τρέχει νὰ γνωρίζωμεν,
μὲ συγχωρεῖς, αὐθέντα, πλὴν δὲν γίνεται.
Ἄν μ' ἐξηγήσης τί σκοπεύεις, βλέπομεν.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄν διηγῇσιν δὲν βαρύνεσαι μακρὰς,
ἄκουσον τότε περὶ τίνος πρόκειται.
Ὁ Κύρ Ἀγροικογιάννης εἶναι κάτοικος,
κατοικοκτηματίας, ὡς ὁ ἴδιος
καυχᾶται λέγων, εἰς τὴν Ποντικότρουπαν
τοῦ τῶν Παραβυστίων δήμου. Πέρυσι,
εἰς Σύραν ἔταν ἡμην, τὸν ἐγνώρισα.
Διὰ καλήν του μοῖραν! Προϊόντα του
ἐπῆγε νὰ πωλήσῃ, καὶ χωρὶς ἐμοῦ
εἶπε πῶς θὰ ἐπώλει καὶ τὸ φέσι του.
Τοῦ ἐμπορίου οὐδὲ γρὺ δὲν ἡξευρε.
Μερικοὶ φίλοι τὸ ἐπῆραν μυρωδιὰ,
καὶ τὸν ἐπῆραν εἰς τὸ χέρι. Ἐπειτα

τί νὰ τὸν κάμῃς, ὅποῦ καὶ φιλόδοξος
ὁ κύριος σὲ ἦτον. Εἰς τὸ θέατρον,
τοὺς περιπάτους, ἔβλεπε τοὺς κορδωτοὺς
γραφεῖς κ' ὑπαλληλίσκους, τοὺς καμαρωτοὺς
κομψευομένους νεανίσκους, κάμνοντας
τὰ πετεινάρια πρὸς τὰς νέας, κ' ἤθελε
κ' αὐτὸς νὰ βάλῃ τὴν οὐράν του. Ἡ χρηστὴ
ἀπλοϊκότης τῶν Ἑλληνικῶν ἡθῶν
δὲν τὸν ἀρκεῖ· σὲ θέλει καὶ πιθηκισμοὺς,
ξενοτροπίαις. Ἦρε λυγιστὸ ῥαβδί,
ζουγραίνει τὰ μαλλιά του, λάδι' ἀλοίφεται,
καὶ σειέται καὶ κουνιέται· καὶ μ' ἐφαίνετο
ὅτι φουσκόνων, ἤθελεν ὁ βάτραχος
νὰ μιμηθῇ τοὺς βόας τοῦ καλοῦ συρμοῦ.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Κ' αἱ ὑποθέσεις ἐν τοσούτῳ;...

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἐννοεῖς.

Κατὰ διαβόλου. Αἶ! τὸν ἐλυπήθηκα
ἀπὸ καρδίας τὸν ἀθῶον ἄνθρωπον,
τινὰς τῆς πείρας συμβουλὰς τῷ ἔδωκα,
κ' ἐκέρδησεν ἐκεῖνα 'ποῦ δὲν ἤλπιζε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πλειότερα βεβαίως ἀφ' ὅ,τ' ἤξιζε.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Εἰς τὸ κεφάλι τὸν ἐκτύπησ' ἡ χαρὰ
καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη. Ἐξω ἑαυτοῦ,
μ' ἐπρόσφερε, τί λέγεις; — Τὴν ἀνεψιὰν
ἣν ἔχει, μ' εἶπε πῶς μοὶ δίδει νύμφην μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ

ὦ! ὦ! Τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει σοβαρόν.

ὦ! τὴν ἀνεψιάν του; Καλοῖς ῥίζικα!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄφ' ὅ,τι ὑποθέτεις σοβαρώτερον.

Ἡ πρότασις δὲν ἦτον διὰ πέταγμα,
ὥς μ' εἶπον γνώριμοί του. Ἦτον προῖξ γερῇ,
καὶ νέα ὄχι ἀναξία τῆς προικός.

Εἶν' ὀρφανή, κ' ὁ θεῖος εἶν' ἐπίτροπος.

Ἔχει δενδρά, χωράφια, ἔχει ζωντανά...

Αἶ! Τί νὰ λέγω τὰ πολλά; Τῷ ἔδωκα
τὸν λόγον νὰ ὑπάγω καὶ νὰ τὴν ἰδῶ, —
καὶ νὰ μ' ἰδῇ πρὸ πάντων· ἐννοεῖται δά· —
κ' ἂν ἦτον ἀμοιβαία ἡ ἀρέσκεια,
αἶ! τότε, εἶπον, ὁ Θεὸς εὐλογητός!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Καὶ δὲν ἐπῆγες;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς; Ἐπῆγα, μάλιστα.

Μετὰ τρεῖς μῆνας. Αἶ! Τί νέα, φίλτατε!

Τοῦ Παρθενῶνος ἄγαλμα, μ' Ἑλληνικάς
ἀκτῖνας εἰς τὸ βλέμμα· δαίμων πονηρὸς
τὴν εὐφυΐαν, ἔχων τὴν γλυκύτητα
ἀγγέλου, βρέφους ἔχων τὴν ἀφέλειαν.

Τίς εἶν' ἡ χάρις Ἑλληνίδος, φυσικὴ
ὁσάκις λάμπη καὶ ἀνεπιτήδευτος,
πρὸ πάντων ἄνευ ξένων τρόπων μιμητῶν,
ἡξεύρεις. Ταύτην ἔχει. Ὡς ἀόρατον
μυροβολεῖ τὸ ἄνθος εἰς τὴν ἔρημον,
καὶ ἐκεῖν' εἰς ἐπαρχίαν ἄγνωστος ἀνθεῖ.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Χμ! χμ! Τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἐπικίνδυνον.
Ὁ Ὑπουλίδης ποιητής!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μὴ τὸ γελᾶς,
καὶ πίστευσε πῶς πνέει ὅλη ποίησιν
ἡ Ἀσπασία. Περιττὸν νὰ σὲ εἰπῶ
ἂν μ' ἤρεσε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τῷ ὄντι, περιττότατον.
Μὴ κοπιᾶζης μάταια, κ' ἐνόησα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πλὴν νὰ προσθέσω δὲν εἶν' ἴσως περιττὸν,
ὅτι τοῦ τόσου θαυμασμοῦ ἀνταμοιβὴν,
τῆς Ἀσπασίας εἶχον τὴν συμπάθειαν,
κ' ἐντὸς ὀλίγου ἠγαπώμεθα, καθὼς
ἂν ἐκ παιδίων ἄλλο δὲν ἐκάμνομεν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἔως ἐδὼ τὸ πρᾶγμα βαίνει ἄριστα.
ὥστε δὲν βλέπω . . .

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄριστα ἕως ἐδῶ.
Ἄλλ' ἀκουσον καὶ τ' ἄλλα. Τὸν καιρὸν αὐτὸν
ἐλεγκτῆς ἦλθεν εἰς τὴν Ποντικότρουπαν
εἰς Γραμματεὺς Ἐφόρου Οἰκονομικοῦ.
Ἦν νεανίας, ἐκ τοῦ γένους τῶν στενὸν
φορούντων ἐπενδύτην, ὑποδήματα
στιλπνά, καὶ πρῶην κίτρινα χειρόκτια·
ἐχόντων περνιστῆρας, εἰς τὰς πτέρνας των
συστρεφομένων, ἀπλουμένων αὐθαδῶς

εἰς τὸν σοφᾶν, πτυέντων εἰς τὸ πάτωμα,
καὶ ὁμιλούντων μόνον περὶ ὑπουργῶν
μεθ' ὧν εἶχον συμφάγει, περὶ πρέσβεων
πρὸς οὓς ἐπῆγον, καὶ μεθ' ὧν σύμπαίζουν βί σ τ.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὡς νὰ τὸν βλέπω. Λέγε. Ἔπειτα λοιπόν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Δὲν ἐχρειάσθη περισσότερον· καὶ τρεῖς
ἡμέραι δὲν παρῆλθον, ὅταν ὁ καλὸς
αὐτὸς Ἀγροικογιάννης μοῦτρα μ' ἔκαμνε·
καὶ τρεῖς ἀκόμη, ὅταν μ' εἶπ' ὀρθὰ κοφτὰ
πῶς τὴν ἀνεψιάν του εἰς τὸν εὐγενῆ
θα δώσῃ Γραμματέα τοῦ πανευγενοῦς
Ἐφόρου. Εἶπα ἐπιπλήξεις, ἀπειλὰς·
ἢ Ἀσπασία ἐκλαυσεν. Ἀνωφελῶς!
Ὁ ἔξιπασμένος ἐν ἀπῆντα πάντοτε·
τοὺς Πανευγενεστάτους! Ματαιοπονῶν,
ν' ἀναχωρήσω εἶδα ὅτι ἔπρεπε·
πλὴν νὰ τῷ τὴν πληρώσω ἀπεφάσισα.
Ἀπῆλθα, ἔχων θησαυρὸν πολύτιμον,
τὰς ὑποσχέσεις αἰωνίας πίστεως
τῆς Ἀσπασίας. Δὲν σᾶς εἶπα τίποτε,
ὥς νὰ παρασκευάσω τὴν ἐκδίκησιν,
καὶ, — τίς ἠξεύρει; — Ἴσως τι καλῆτερον.

ΑΝΔΡΕΑΣ

ὦ τὸ θηρίον! ὦ τὸν στενοκέφαλον!
Αὐτὰ σὲ κάμνει; Σὸς ψυχῇ καὶ σώματι.
Πῶς νὰ σὲ βοηθήσω ἤμπορῶ, εἰπὲ,
καὶ εἶμαι ὅλως σύμμαχός σου.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Σιωπή.

Δὲν ἀναβαίνει κάποιος; Ἴσως αὐτός.
Μὴ ἀμφιβάλλων εἰς τὴν καλωσύνην σου,
καὶ τὴν βεβαίαν ἄδειάν σου προλαβὼν,
τῷ ἔγραψα ἐνταῦθα νὰ κατευθυνθῇ,
εἰς τοῦ δευτέρου θείου μου. Θὰ εἶσαι σύ.
Ἄλλ' ἔλα, μὴ μᾶς εὔρη, καὶ τὰ λέγομεν.

(Ἐξέρχονται διὰ τῆς πλαγίας θύρας. Μετὰ μίαν στιγμὴν εἰσέρχεται ὁ
ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, Ἑλληνικὴν φορῶν ἐνδυμασίαν, καὶ σύρει τοὺς πό-
δας του, ὡς ἂν ἐχαιρέτα τινὰ καθ' ὃν ὑποθέτει εὐρωπαϊκὸν τρόπον.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κυρά Μαδάμα, ταπεινός... Πλὴν πῶς; Ἐδὼ
κάνεις δὲν εἶναι. Ὅμως μ' εἶπαν πῶς αὐτὴ
ἡ κατοικία εἶναι τοῦ πανευγενοῦς
Κυρίου Καλαρρύτου, τοῦ Ἀνδρέου. Πῶς
μ' ἐκτύπα ἡ καρδιά ἔταν ἄνοιγα
τὴν θύραν! Ἐθαρρόυσα πῶς θὰ κάθηται
ὀπίσω. — Τί Ἀθῆναι! Τί πρωτεύουσα!
Σκόνη, ὀλίγη σκόνη, ναί· πλὴν τί λαμπρὰ
παλάτια! Τί κόσμος! Τί ὀχήματα!
Τί καπελῖνα! Καὶ ἡ Ἀρχοντοῦλά μου
εἶναι Κυρία· καπελῖνο θὰ φορῇ.
Ὅταν θὰ ἔλθῃ πῶς θὰ παρουσιασθῶ;
Πῶς θὰ τὴν ὁμιλήσω; Τί θὰ τὴν εἰπῶ;

(Σύρει τὸν πόδα δεξιῶς.)

«Κυρία»... Ὅχι! Πρέπει νὰ εἰπῶ·

(Τὸν σύρει ἀριστερῶς.)

«Κυρά

Μαδάμα». Ναί· Μαδάμαις λέγονται αὐταῖς

ὅποῦ φοροῦν καπέλα. Ἄς εἰποῦμε, νὰ,
πῶς εἶν' ἐδῶ.

(Θέτει τὸ φέσι του ὀρθὸν εἰς τὴν ἄκραν τῆς τραπέζης, καὶ ἀποτείνεται
πρὸς αὐτὸ)

«Μαδάμα»,... κχ!... Τί ἔπειτα! —
«Αἱ παμφαγεῖς ἀκτῖνες τῶν... τῶν χαριτο»
πῶς τοῦ Ταμίου ἔλεγεν ὁ Γραμματεὺς;
«τῶν χαριτολαμπῶν σας τούτων ὀφθαλμῶν
μ' ἐσκότισαν. Μαδάμα, συγχωρήσατε
νὰ φέρω εἰς τὴν ἄκραν τῶν χειλέων μου
τὴν λεπτὴν ἄκραν τῶν ῥοδοδακτύλων σας.....
δακτύλων».

(Κύπτει καὶ λαμβάνει τὴν ἄκραν τοῦ θυσσάνου τοῦ φεσίου του, καὶ τὴν φέρει
εἰς τὰ χεῖλη του. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰσέρχεται ἐκ τῆς πλαγίας θύ-
ρας ὁ ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἦλθες, Κύρ Ἀγροικογιάννη μου;
Καλῶς μᾶς ἦλθες. — Καὶ τί ἔκαμνες ἐκεῖ;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μετὰ πολλῆς ταραχῆς)

Ἄ! φίλε Ὑπουλίδη! Ζέστη! σκόνη!

(Τινάζει τὸ φέσι του)

Πούφ!

Νὰ τὸ τινάξω ἔβγαλα τὸ φέσι μου.
Πούφ. Πούφ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς εἶσαι; Πάντοτε ῥαφανηδόν;
Καλὰ, γερός; Τρῶς; πίνεις;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πάντα, φίλτατε,
ἴσάν πάντα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καὶ τί κάμνει; Ὑπανδρεύθηκεν
ἡ Ἀσπασία; Μ' ἐνθυμεῖται; Δὲν μὲ λές;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅχι, ἀκόμη δὲν... δὲν ὑπανδρεύθηκε.
Γλήγορα ὅμως...

(Καθ' ἑαυτὸν)

(Ἀσπασία, Κύριε;

Ἄ! ὄγεσκε· δὲν εἶναι διὰ τὰ δόντια σας
ἡ Ἀσπασία, Κύριε ξε... κάλτσωτε.

Κ' ἂν σκάσης, τοῦ Ἐφόρου θὰ στεφανωθῇ
τὸν Γραμματέα, τὸν πανευγενέστατον.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

(Ἐκόμπιασεν ὁ φίλος.)

(Πρὸς τὸν Ἀγροικογιάννην)

Τὰς Ἀθήνας μας

πῶς τὰς εὐρίσκεις δὲν μὲ εἶπες.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δέκατον

τοῦ κόσμου θαῦμα. Τί παλάτια εἶν' ἐδῶ!

Δὲν εἶναι τέτοια, οὔτ' εἶν' ἴσια μὲ αὐτὰ

τὸ Ἐπαρχεῖον καὶ τὸ Ἐφορεῖόν μας.

Καὶ ἄμαξαι, καὶ πλῆθος, καὶ βοή! Ἐδῶ
ἔχει ὁ κόσμος πάντοτε πανήγυρι!

Τὰ καφρενεῖα ὅπου πᾶς κ' ὅπου στραφῆς,
καὶ μέσα κόσμος, ποῦ βελόνι δὲν χωρεῖ.

Χαρὰ 'ς τὴν πόλιν ὅπου λείπουν ἡ δουλειαῖς
κ' εἰς καφρενεῖα ζοῦν οἱ ἄνθρωποι! Ἐδῶ

'ς τοὺς δρόμους τρέχουν τὰ ἑκατομμύρια.

Καθὼς ἤρχόμην, εἶδα ἕναν κύριον·

μεγάλος ἦτον ἄνθρωπος. Εἶχε πτερὰ
εἰς τὸ κεφάλι, εἶχε τρίκωχο χρυσὸ
καπέλο, καὶ τὸ στῆθος ἀργυρὸ,
καὶ σάλι καὶ ὀμπρέλλα εἰς τὸ χέρι του.
Ἐμπρὸς του ἦτον μιὰ κυρὰ μισόκοπη.
Πλησίασα μὲ τρόπο διὰ νὰ τὸν ἰδῶ,
νὰ τὴν ῥωτήσω τάχατε. Χαιρέτησα,
καὶ εἶπα· «Κερὰ μάννα, μήπως ξεύρεις ποῦ
ὁ Κύρ Ἀνδρέας Καλαρρύτης κάθεται;»

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Χά! χά! Λαμπρόν! Κ' ἐκείνη;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Χαμογέλασε

κ' ἐπέρασε. Γιὰ πέ με. Μὴν ἐθύμωσε;
«Κερὰ Μαδάμα» νὰ εἰπῶ μὴν ἔπρεπε,
καὶ ὄχι «Κερὰ μάννα;»

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἀναμφίβολα.

Γυναῖκα ἴσως θενὰ ἦτον πρέσβεως,
κ' ὀπίσω της ἐκεῖνος ὑπηρέτης της.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πῶς; Ὑπηρέτης; Πῶς; Ἐκεῖνος, μὲ αὐτά...

(Δεικνύει τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στῆθος.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Βεβαίως ὑπηρέτης.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κ' ἦτον πρέσβεως!..

Κ' ἐτόλμησα γυναῖκα πρέσβεως... Ἄλλοί!
Φωτιά ποῦ θὰ μὲ κάψῃ!.. Ὑπουλίδη μου,

για πέ με· εἶναι καὶ ἡ Ἀρχοντοῦλά μου
ἀπὸ ἐκείναις...

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί; Γυναῖκα πρέσβεως;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! ὄχι δά! Κ' ἐκείνη λέγω ἂν φορῇ
καπέλο καὶ καρέτα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καὶ καρέτα; Πῶς;

Τί ἐννοεῖς;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐκεῖνο, μπροῦσκο. Πῶς τὸ λέν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κορσέτα, θέλεις νὰ εἰπῇς. Ἀκοῦς ἐκεῖ;
Κυρία τοῦ μεγάλου κόσμου, καθ' αὐτὸ
come si deve.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐχει τρόπους εὐμορφους;
Ἡξεύρει κομπλιμέντα, φράγκικον χορὸν
καὶ ρεβερέντσαις;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Παριζίνα καθ' αὐτό.

Ἡ χάρις της τρελλαίνει καὶ οἱ τρόποι της.
Πῶς; Ἄν χορεύῃ λέγει; Καλοῖρίζικε,
καὶ κάμνει πρωτὶ βράδυ ἄλλο τίποτε;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄχ, φίλε Ὑπουλίδη, πῶς σ' εὐγνωμονῶ!
Ὅταν τὸν κόσμον — ἐννοεῖς — ἐγνώρισα,
καὶ ἤμουν εἰς τὴν Σύραν, καὶ σημαντικούς
συνανεστράφην καὶ μεγάλους, — ἐννοεῖς —

ἀπὸ ταῖς ἐδिकाῖς μας πῶς νὰ πάρω μιάν;
 Τί ἔμαθαν, τί ᾔξεύρουν ἢ καλότυχαις;
 Τὸ μαγειριὸ, τὴν ῥώκα, τὰ γρυνιάρικα
 παιδιὰ τους, τὸ κελλάρι· ἄλλο τίποτε.
 Καὶ ἂν κάνεις σὲ ἔλθῃ καλοπίχειρος,
 καλοαναθρεμμένος, ποῦ ν' ἀστειευθοῦν,
 ποῦ εὐφυΐαις νὰ εἰποῦν; Τὰ μάτια τους
 μὴδὲ σηκώνουν. Μὲ τὸ χέρι χαιρετοῦν.
 Μὴ ᾔξερουν καὶ νὰ σύρουν τὸ ποδᾶρι τους;
 Κ' ὅταν τὸ στόμ' ἀνοίξουν, ὅλο χωριατιά·
 ὅλο ῥωμαῖκα· μήτε ᾔξερουν ποῦ καὶ ποῦ
 νὰ τὰ στολίζουν μὲ μιὰ λέξ' ἰταλική.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καλὰ τὸ λέγεις. Ποῦ τὴν Ἀρχοντοῦλά μας
 ν' ἀκούσης! Εἶναι, λεξικὸ ὁλόσωμο.
 Τὸν νοῦν σου θενὰ χάσης. Μισὰ φράγκικα
 τὰ λέγει πάντα καὶ μισὰ Ἑλληνικά.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ τὴν κιθάρα ᾔξεύρει; Παίζει;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κ' ἐρωτᾷς;

Κάμμια βγαίνει ἐμπροστά της;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Φίλε!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰς Σύραν ὅταν ἦμουν, μία εὐμορφη
 βαστοῦσε τὴν κιθάρα. Τὴν τριγύριζεν
 ἀπὸ τὴν Χίον ἕνας νέος, κ' ἔκλωθε

μ' αὐτήν, καθὼς οἱ Χιώταις λέγουν, κ' ἔπαιζε
τὸ φλάουτο μαζῇ της.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Αἶ, καλὰ. Λοιπὸν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καλὸν δὲν ἦτον μὲ τὴν Ἀρχοντοῦλάν μου
κ' ἐγὼ νὰ παίζω τίποτε, ὅταν αὐτὴ
βαρεῖ κιθάραν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς; Ἀναγκαιότατον,
ὄχι καλόν. Ἐξεύρεις λοιπὸν φλάουτον;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅχι. Ἐξεύρω... Πλὴν θὰ πῆς ἀρχοντικὸν
αὐτὸ δὲν εἶναι. — Τί μὲ λέγεις; Ἐμπορῶ
μὲ καραμοῦντζαν νὰ τὴν συνοδεύω;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

ὦ!

μὲ καραμοῦντζαν, βέβαια! Ἐξαίρετον!
Καὶ πέντε καραμούντζαις, ἂν σ' εὐχαριστῇ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Λοιπὸν τὴν καραμοῦντζαν. Τοῦ τοῦ τού. Κάμμιὰ
κερὰ μεγάλη δὲν θὰ ἔχῃ πρόσωπον
μαζῇ της νὰ τὰ βγάλῃ. Θέλω νὰ φθονοῦν
τὴν Ἀρχοντοῦλαν ὅλαις ἢ ἀρχόντισσαις.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Θενὰ φροντίσης χωρὶς ἄλλο παρευθὺς
ἀμάξι νὰ τὴν πάρῃς.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἔχω. Περιττόν.

Εἰν' ἔξῃ μῆνες εἰς τὴν Ποντικότρουπαν

φτιάσαμεν ένα οίκο λίγοι μου κ' ἐγὼ
βωδάμαζον ὥραϊον.

ΥΠΟΥΛΙΑΗΣ

ὦ! Βωδάμαζον;
Δὲν κάμνει δὰ, δὲν κάμνει. Πρέπει ἄλογα
νὰ ἔχη.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εὖγε! Ζεύγω τὸ μου λάρι μου.
Κουτσὸ ὀλίγον εἶναι, καὶ ἴλιγοστόν.
Δὲν κάμνει κόπον. Μιὰ χαρὰ περιπατεῖ.
Πλὴν δὲν μὲ λέγεις, ποῦ ἢ Ἀρχοντοῦλα, ποῦ
ὁ Κύρ Ἀνδρέας εἶναι; Πῶς δὲν φαίνονται;

ΥΠΟΥΛΙΑΗΣ

Δίκαιον ἔχεις, καὶ ὑπάγω νὰ εἰπῶ
τὸν Κύρ Ἀνδρέαν τὸν καλὸν σὰς ἐρχομόν.
(Ἀναχωρεῖ διὰ τῆς πλαγίας θύρας.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μόνος)

Ἀγροικογιάννη φίλε μου, αἶ τὸ λοιπὸν
τῆς πρωτεύουσῃς νύμφην ὑπανδρεύεσαι.
Ἡ τύχη σου ἀνοίγει. Ὑψηλὰ πετᾶς.
Ἄν τρυπωμένος εἰς τὴν Ποντικότρουπαν
τόσον καιρὸν δὲν εἶχες μείνει, ἕως ποῦ
θὰ ἔφθανες τίς ἔξεύρει; Δὲν θὰ εἶσαι ποιά
Ἀγροικογιάννης· θενὰ εἶσαι σύζυγος
τῆς εὐγενοῦς Μαδάμας Ἀρχοντούλας. ὦ!
τὸ σπῆ τί σου θὰ βράζη ἀπὸ πρόσωπα
μεγάλα, κ' ὑπαλλήλους. Πρῶτα ὁ Θεός,
κ' αἱ ὑψηλαί της σχέσεις, κ' ἡ ἐπιρροή
τοῦ Γραμματέως τοῦ Ἐφόρου, τοῦ γαμβροῦ
ποῦ κάμνω, ἴσως νὰ μὲ φέρωσι κ' ἐμὲ

εἰς γῆν ὑπαλληλίας, ἔπου ἄφθονο
ῥέει τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα τῶν μισθῶν,
καὶ τῶν . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ (εἰσερχόμενος ξηροθήχει καὶ λέγει μετὰ τόνου ὑπερηφάνου)

Δὲν εἴσθε σεῖς, θαρρῶ, ὁ Κύριος
Ἄγροικογιάννης ἐκ τῆς Ποντικότρουπας;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὴν εὐτυχίαν ὁ ὅποιος . . . εἶμ' ἐγὼ . . .
ἡ εὐτυχία τὸν ὅποιον, . . . ἡ τιμὴ . . .
ἡ . . . ἡ μεγάλη εὐχαρίστησις . . . ἐγὼ
ὅπου νὰ πάρω τὴν μαδάμαν ἔρχομαι
κυρίαν Ἀρχοντοῦλαν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πολὺ εὐκόλον
νὰ τὸ εἰπῆτε τοῦτο εἶναι, Κύριε
Ἄγροικογιάννη. Πλὴν . . .

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πῶς, Κύριε; Καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὄλον τοῦτο. Πλὴν
δὲν ἦτον πρᾶγμα, ὡς μὲ εἰδοποίησαν,
τελειωμένον;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Κύριε, μὴ τρέχωμεν,
μὴ τρέχωμεν. Ἀγάλια. Ἔχομεν καιρόν.
Νὰ φεισθῶ θέλω τῆς φιλοτιμίας σας.
Ἀλλ' ἐννοεῖτε, φίλτατε, καὶ μόνος σας,
πῶς ἀπὸ τὸ χωρίον Ποντικότρουπαν,
τῆς πρωτευούσης μίαν πρώτην εὐγενῆ . . .

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ, κύριέ μου, μὲ ἀποσβολόνετε.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Γ']

Αὐτὸ τὸ θάρρος δὲν θὰ τὸ ἐλάμβανα,
ὁ Ὑπουλίδης ἂν δὲν μ' ἐβεβαίωνε...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὁ Ὑπουλίδης ἀληθὲς πῶς μ' ἔδωκε
καλὰς πληροφορίας διὰ λόγου σας,
τὴν τιμιότητά σας πῶς μ' ἐπαίνεσε,
τὰ ἤθη σας, τὰς σχέσεις τὰς ἐμπορικὰς,
καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸ πάντων, τὸ καὶ πρώτιστον,
τὰ πλούσιά σας κτήματα, τὸ ἔχειν σας.
Αὐτὰ μὲν ὅλα εἰς τὴν στάθμην ἔρριψα
τῆς πατρικῆς προνοίας, καὶ μ' ἐφάνησαν
πρόσβατα κάπως. Ἐγὼ ἔκλινα πρὸς σᾶς.
Αἱ νέαι ὅμως ἄλλον πῆχυν ἔχουσιν.
Ἡ Ἀρχοντοῦλα εἰς μικρὸν λογίζεται
τὴν τιμιότητά σας. Λέγει ἄτιμος
ὅποιος εἶναι, τὸν κρεμοῦν.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐνίστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τὴν ἱκανότητά σας; Ὅσον δι' αὐτὴν
δὲν δίδει ἄσπρον τσακισμένον. Περιττὴ
διόλου εἶναι· μάλιστα ἐμπόδιον.
Τὰ πλούτη σας, δὲν λέγω· εἶναι καὶ τι. Πλὴν
ποῖος δὲν ἔχει πλούτ' εἰς τὴν πρωτεύουσαν;
Παίζομεν βώλους μὲ ἑκατομμύρια.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ καλὰ· ἄλλο τί ζητεῖ;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πῶς τί ζητεῖ;

Ἀπὸ μεγάλην πόλιν νὰ κατάργῃσαι,

ναὶ ἀπὸ πόλιν, καὶ τὴν Ποντικότρουν
πατρίδα νὰ μὴν ἔχῃς. Ἔπειτα ζητεῖ...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πλὴν τοῦτο, Κύρ Ἀνδρέα, διορθώνεται;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἔλαβε μέτρα ἢ φιλοστοργία μου,
κ' ἡ δυσκολία ἐπρολήφθη. Ἐκρυψα
ἀπὸ τὴν Ἀρχοντοῦλαν τὴν ἀλήθειαν·
μεγαλοκτηματίαν σᾶς παρέστησα
εἰς τῶν Παραβυστίων τὴν περιοχὴν,
πλὴν τῆς μεγάλης πρωτεύουσας πάροικον,
περιελθόντα τὴν Εὐρώπην, ζήσαντα
τρεῖς ὅλους μῆνας εἰς Τεργέστην, κ' ἔχοντα
ὅλους τοὺς τρόπους τοῦ λεπτοῦ πολιτισμοῦ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ, κύριέ μου, πόσον σᾶς εὐγνωμονῶ!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἡ κόρη μου ἀκόμη ἔχει δισταγμούς.
Εἰς σᾶς ἀνήκει νὰ τοὺς διαλύσῃτε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ πῶς; Μὲ ποῖον τρόπον; Εἶμαι πρόθυμος.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὅταν θὰ ἔλθῃ τώρα καὶ θὰ τὴν ἰδῇς,
νὰ μὴ μ' ἐβγάλῃς ψεύστην. Κύτταξε καλὰ
νὰ σὲ νομίσῃ Εὐρωπαῖον γνήσιον.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (τρομάζων)

Ἄ! Εὐρωπαῖον!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Βέβαια. Οἱ λόγοι σου...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Οί λόγοι μου!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Οί τρόποι...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄ! Οί τρόποι μου...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὅλα νὰ εἶναι πρέπει εὐγενέστατα,
πομμάδα νὰ μυρίζουν, καὶ πρωτεύουσαν
κ' Εὐρώπην.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πρέπει, μάλιστα, τὸ ἐννοῶ.

ὦ συμφορά μου! Πῶς θὰ γίνουν ὅλ' αὐτά;
Πῶς θὰ τὸ βγάλω 'ς τὸ κεφάλι;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἐπειτα

τὴν Ἀρχοντοῦλαν ὅταν θενὰ νυμφευθῇς,
πρέπει νὰ μάθης πῶς θὰ ἔχης πρὸς αὐτὴν
νὰ φέρησαι. Γαμβρέ μου, πρὸς τὴν κόρην μου,
τὴν ἀκριβὴν μου, σέβας θενὰ φέρετε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! Διὰ τοῦτο εἰσθε ὑπερβέβαιος.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὅσάκις πρὸς ἐκείνην ἀποτείνεσθε,
θὰ τὴν καλῆτε...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! Ἠξεύρω, μάλιστα.

«Κυρὰ Μαδάμα».

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τὸ μαδάμα περιττόν.

Ἄρχεῖ «Κυρία» καὶ «ἡ εὐγενεία σας».

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κατ' ἰδίαν, ὡς ν' ἀποστηθίζῃ)

(Λοιπὸν «Κυρία καὶ ἡ εὐγενεία σας»).

ΑΝΔΡΕΑΣ

Καὶ τὸ ἐσπέρας ὅταν βγαίνητε πεζοὶ,
ὅτι ἐμπρός σας τὸ φανάρι θὰ κρατῇ
μὴ φαντασθῇτε. Σεῖς θὰ προπορεύεσθε,
καὶ θὰ κρατῇτε κρεμαστὸ τὸ σάλι της,
θὰ τὴν ὑπηρετῇτε, θὰ τῇ δίδετε
τὸ χέρι. Ἐννοεῖτε; (Κάμνει τὸ σχῆμα.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! πολὺ καλά.

Τὸ εἶδα εἰς τὴν Σύραν. Βάζει στρογγυλὸ
τὸ χέρι, κ' ἐγὼ τότε τὸ ὀικό μου—ναί,
ἤξεύρω—περνῶ μέσα.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἦτοι ἀκριβῶς

τὸ ἐναντίον.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δὲν πειράζει. Εὐκόλον.

Τὸ ἴδιο εἶναι. (Κάμνει τὸ σχῆμα.)

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὅτι τὸ βαλάντιον
εἰς χεῖράς της θὰ ἔχῃ, εἶναι περιττόν
νὰ τὸ εἰπῶμεν. Πῶς ἔοδεύει τὸν καιρὸν,
καὶ ποῦ τὰ χρήματά σας, δὲν θὰ ἔχετε
νὰ μεριμνᾶτε. Ὑψηλῆς περιωπῆς
κυρίαί, εἶναι κεφαλὰὶ τοῦ οἴκου των,

καὶ ὑποπόδιά των εἶν' οἱ ἄνδρες των.
 Ξῦλον, καὶ εἴ τι ὅμοιον, θὰ εἶν' ἐκτὸς
 τοῦ λεξικοῦ σας. Τὰ παλαιογυναῖκα δέ,
 παλαιαγελάδα, στρίγλα, ἡ μурμουρητά,
 ποτὲ δὲν θεν' ἀνέβουν εἰς τὰ χεῖλη σας.
 Ἄν τὴν φωνὴν ὑψώνη, κάτω σεῖς τ' αὐτιά,
 καὶ σιωπή.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πλὴν κάπως . . . δὲν ἤξεύρω πῶς
 νὰ τὸ εἰπῶ, ὀλίγον ὅλ' αὐτὰ . . . καὶ μὴ
 πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὅλον τοῦτο.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τί

λέγεις;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κάπως εἶν' αὐτὰ παράξενα.
 Ἐμεῖς ἀλλέως εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας
 τὸ συνηθοῦμεν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πῶς τὸ συνηθίζετε;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ ἄνδρας ἔχει τὸ κεφαλοτράπεζο,
 καὶ ἡ γυναῖκα χαμηλώνει τὴν φωνή.
 Ἐκεῖνος εἶν' ὁ στύλος τῆς κληματαριᾶς,
 κ' αὐτὴ τὸ κλῆμα ποῦ 'ς τὸν στύλον κρέματα.
 Αὐτὸς προστάζει, καὶ ἐκεῖν' οἰκονομεῖ.
 Ἡ θέλησίς του εἶναι νόμος. Πείθεται
 αὐτὴ 'ς ἐκεῖνον, καὶ 'ς αὐτὴν τὸ σπητικόν,
 καὶ 'σάν ῥωλόγι 'πάγ' ἡ οἰκογένεια.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Γαμβρέ 'Αγροικογιάννη, καλὲ τ' εἶν' αὐτά;
 Μήπως θαρρῆεις θὰ πάρης μιὰν χωριάτισσαν;
 Αὐταῖς εἶναι ιδέαις Ποντικότρουπας
 εἰς τὸν μέγαν κόσμον φέρουν ἐντροπήν.
 Φυλάξου μήπως τὰς ἀκούσ' ἡ κόρη μου,
 κ' ὅλ' οἱ σκοποὶ μας ἄνεμος! Τρεῖς γραμματεῖς
 καὶ πέντε δικηγόροι τὴν ἐζήτησαν.
 Χάνουν τὸν νοῦν των ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι
 ὅπου τὴν βλέπουν, καὶ τῶν συναναστροφῶν
 καὶ περιπάτων εἶναι ἡ βασίλισσα.
 Δὲν ἐννοεῖτε πῶς θενὰ τὴν κάμετε
 μαγεύρισσάν σας οὔτε παραμάναν σας.
 Ὅταν εἰς κόσμον ὑψηλὸν ἐμβαίνετε, —
 καὶ τὴν τιμὴν βεβαίως συναισθάνεσθε, —
 ξύσατε πρῶτα τὴν σκουριὰν τοῦ δήμου σας,
 καὶ ἔπειτα ἐμβῆτε. Φεῦ, ἐὰν κάνεις,
 ἡ 'Αρχοντοῦλα μάλιστ' ἂν ὑποπτευθῇ
 εἰς τὸν χαιρετισμὸν σας, εἰς τοὺς λόγους σας
 τὸν Ποντικοτρουπιώτην! Ὅτι ἤλθετε
 νὰ τὴν εἰπῶ ὑπάγω. Ὅμως, προσοχή!
 Εὐγενεῖς τρόπους, εἶδεμὴ, ἐχάθημεν.

(Ἀναχωρεῖ.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μόνος)

'Αλλοῖ! 'Αγροικογιάννη, ποία σοῦ 'πεσε
 εἰς τὸ κεφάλι κεραμίδα, δυστυχῆ!
 Τώρα θὰ ἔλθῃ, θὰ προσμένη νὰ σ' ἰδῇ
 μετ' τὴν βελάδα, — (Νὰ μὴ βάλω φράγκικα!) —
 μετ' χάριν νὰ γυρίζῃς 'ς ταῖς πατούναις σου,
 μετ' ζουγρωμένα τὰ μαλλιά, μετ' λυγιστὴ

τὴ μέση, μὲ χειρόκτια ἄπιαστα, σφικτά·
 κ' ἐγὼ χωμένος εἰς τὴν Ποντικότρουπαν
 αὐτὰ ποῦ νὰ τὰ ἔξέρω; Ἀπ' τὸ στόμα σου
 πῶς θενὰ τρέχουν θὰ προσμένη ἴσάν νερό
 τὰ κομπλιμέντα καὶ τὰ λογοπαίγνια,
 καὶ σὺ νὰ ἴπῃς μιὰν λέξι, γίνεσαι ἴστακός.
 Ἀντιγραφίσκε τοῦ τελώνου, Συριανέ,
 τὸ λυγιστό σου ποῦ μ' ἐπούλησες ῥαβδί,
 ποῦ εἶσαι τώρα νὰ μὲ δώσης συμβουλαῖς,
 καὶ νὰ μὲ μάθῃς θάρρος καὶ φερσίματα!
 ὦ! τί θὰ γίνω; Πῶς νὰ κάμω; Δεξιὰ
 θὰ χαιρετήσω τώρα ἢ ἀριστερά;
 Θὰ φέρ' ὀπίσω τὸ ποδάρι, ἢ ἐμπρός;
 «Κυρ Ἄ Μαδάμα» βέβαια θὰ τὴν εἰπῶ.
 Ὁχι! «Κυρία καὶ ἡ εὐγενεία σας.»
 ὦχ! ὦχ! καῦμός ποῦ μοῦλθε!

(Εἰσέρχεται **ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ.**)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὑπουλίδη μου,
 φίλε μου, τρέξε, ἀδελφέ, βοήθησε.
 Θὰ ἔλθῃ τώρα. Ὡς ἐμβῆκα ἔς τὸν χορὸν,
 νὰ ἔβγω δίδαξέ με ἀσπροπρόσωπος.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί σᾶς συνέβη, φίλτατέ μοι κύριε
 Ἀγροικογιάννη ἐκ τῆς Ποντικότρουπας
 Παραβυστίων; Αἱ ποδιαί σας ἀναψαν.
 Κᾶπως σᾶς βλέπω εἰς μεγάλην ταραχήν.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ Κυρ Ἀνδρέας, φίλε Ὑπουλίδη μου,
 ὁ Κυρ Ἀνδρέας ἦλθε καὶ μ' ὠμίλησε.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Αἴ! καὶ λοιπόν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κ' ἐπῆγε τώρα νὰ εἰπῇ
τὸ φθάσιμόν μου εἰς τὴν θυγατέρα του,
καὶ νὰ τὴν φέρῃ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καὶ λοιπόν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αἴ! καὶ λοιπόν,
αἴ, καὶ λοιπόν, εἰς μίαν ἔρχεται στιγμὴν
κ' ἐγὼ βρεμμένη γάτα θενὰ στέκωμαι,
ὡς γλᾶρος θενὰ χάσκω, πῶς νὰ κουνηθῶ
δὲν θὰ γνωρίζω, δὲν θὰ ᾔξεύρω τί νὰ πῶ,
κ' ἡ Ἀρχοντοῦλα θενὰ ξεκαρδίζεται.
Ψυχὴ μου Ὑπουλίδη, ἔλα, σῶσέ με.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ψυχὴ σου Ὑπουλίδης τώρα ἔγινε
καὶ ὅταν ἦμουν εἰς τὴν Ποντικότρουπαν...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰξεύρω ὅτι εἶσαι ἀμνησίκακος.
Τὰ περασμένα ξεχασμένα. Βγάλε με
τῶρ' ἀπὸ τοῦτο τὸ κακόν. Συμβούλευσε
πῶς νὰ λαλήσω πρέπει, καὶ νὰ κάμω τί.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Νὰ ὦρα νὰ σὲ κάμω καὶ τὸν δάσκαλον.
Καὶ τί μὲ δίδεις; Πῶς θὰ μὲ πληρώσῃς;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ!

ὅ,τι προστάξεις. Θέλεις τὸ κορδόνι μου;

Εἶν' ἀπὸ χάνδραις. Ἦ τὸ λυγιστὸ ραβδί;
 Ἀπὸ γραφέα τὸ ἡγόρασ' ἀκριβά.
 Ἄν τὴν ζωὴν μου θέλῃς, πάρε την κ' αὐτήν.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί νὰ τὸ κάμω τὸ κορδόνι σου, καλὲ,
 καὶ τὴν ζωὴν σου τί νὰ κάμω; Δόσε με
 τὴν ἐδικήν μου τὴν ζωὴν, ἀγαπητέ,
 τὴν Ἀσπασίαν, εἰδεμὴ νίξ, τίποτε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὴν Ἀσπασίαν... Ἔλα τώρα δὰ καὶ σύ!
 Νὰ χωρατεύῃς θέλεις. Ξεύρεις πῶς αὐτὴν
 ὁ Κύριος θὰ λάβῃ Γραμματεὺς... καὶ μὴ
 πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὅλον τοῦτο.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄ!

Δὲν μὲ τὴν δίδεις; Ὅρισμός σας, Κύριε
 Ἀγροικογιάννη. Μὲ χαραῖς σας. Κάμετε
 ὡς θέλετε, αὐθέντα, — ὅπως θέλετε.

Ἔχετε τόσην χάριν, τόσην λεβεντιὰ,

(Κατ' ἰδίαν)

(Πιθάρι τῆς ἀγίας Λαύρας!)—εὐγενὴς
 εἰσθε τοσοῦτον, τρόπους ἐσπουδάσατε
 τόσον ὠραίους εἰς τὴν Ποντικότρουπαν,
 ὥστε δὲν εἶναι ἀναγκαῖον... Κάμετε
 κ' εἰπῆτε ὅ,τι κ' ὅπως ἂν ἡξεύρετε,
 κ' ἡ Ἀρχοντοῦλα, ὡς ἡξεύρει καὶ αὐτὴ
 θὰ κάμῃ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅχι, Ὑπουλίδη, μάτια μου,
 μὴ μὲ ἀφήσῃς τώρα εἰς τὸν κίνδυνον,

καὶ βλέπομεν κατόπι. Κρίμα! Διατί
 ἡ τύχη Γραμματέα δὲν σ' ἐγέννησε!
 Εἶς' ἄξιος νὰ ἦσουν γραμματεὺς. Ἀλλὰ
 τὴν Ἀσπασίαν κρίνεις πάλιν δίκαιον
 νὰ θυσιάσω; Σὺ δὲν εἶσαι τίποτε,
 τίποτε! Εἶσαι ὅ,τι λέγουσι, — καὶ μὴ
 πρὸς κακοφανισμόν σου μ' ὄλον τοῦτο, — εἷς
 ἐκ τοῦ σκυλογίου. ὦ! κατόρθωσε
 ἐν δίπλωμα, ἅς εἶναι δασοφύλακος
 ἢ καὶ κλητῆρος, πλὴν νὰ εἶσαι κάτι τί,
 καὶ νὰ σοὶ θυσιάσω — ἄλλο ἤμπορῶ; —
 τὸν Γραμματέα τοῦ Ἐφόρου. Τώρα πλὴν
 ἀπὸ τὴν λάσπην βγάλε με, ὦ! βγάλε με!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄς εἶναι πλέον. Ψυχὴν ἔχω τρυφεράν,
 καὶ σὺ πανταπραγμένε μ' ἐδιαβόλεψες,
 μ' ἐγύρισες τὸν νοῦν μου. Λέγε μοι λοιπὸν,
 τί θέλεις τώρα;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! τὸ πρῶτον! Μάθε με
 πῶς θὰ τὴν χαιρετίσω ὅταν τὴν ἰδῶ.
 Πῶς θενὰ κάμω;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Αἶ! Ἄς δοκιμάσωμεν.

Χορεύεις;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀκοῦς λέγει; Τὸν Βουλγάρικον.

(Τραγωδῶν καὶ χορευῶν τινὰ βήματα)

Τάτα τάτα, τάτα τάτα,
τάτα τάτα, τάτα τάτα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Θαυμάσιον, ὦραϊον! Ἄλλ' ἤξεύρετε
ἄλλο κἀνέν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πῶς ὄχι; τὸν Καρσιλαμᾶν.

(Ὁμοίως)

Τσίντζιρι τσίντζιρι,
τσίντζιρι τσίντζιρι.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καλήτερον ἀκόμη· ἔμως οὐδ' αὐτὸ
μᾶς ὠφελεῖ. Ἦξεύρεις Πόλκαν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅγεσκε.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καδρίλλιαν ἤ μαζοῦρκαν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Οὔτε τ' ὄνομα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κακόν! Ἄς εἶναι. Ἄς ἰδῶμεν ἄλλως πῶς.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πῶς;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἴσια στάσου.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἴσια μὴ δὲν στέκομαι;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἐπάγω τὸ κεφάλι· κλεῖς' τὰ πόδια σου·

ταῖς μύταις ἔξω· παραέξω· ἔξω δά!
 Ἔξω τὸ στῆθος· μέσα τὴν κοιλίαν σου.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αἴ! αἴ!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί τρέχει;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κράτει με· δὲν ἤμπορῶ.

Θὰ πέσω.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καλὲ στάσου ἥσυχος, καλὰ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εὐκολον σ' εἶναι νὰ τὸ λέγῃς. Κονδυλῶ
 ὅσ' ἂν μεθυσμένος.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Αἴ καϋμένε! Πρόσεχε.

(Τὸν λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς)

Κυρτὸν τὸ στῆθος. Ἴσια· μέσα τὴν κοιλίαν.
 Ταῖς μύταις ἔξω, καὶ τὰ πόδια κολλητά.
 Καλὰ. Καὶ τώρα, τρία βήματα ἐμπρός.
 Σταθερὸν βῆμα. Μὴ κλονῆσαι, ἄνθρωπε.
 Ἐν, δύο, τρία. Κάτω μὲ τὴν κεφαλὴν.

(Τὸν βιάζει διὰ τῆς χειρὸς νὰ κάμνῃ ὅσα τῷ λέγει)

Πάλιν. Ἐν, δύο, τρία, καὶ χαιρέτησε.
 Ἐν, δύο, τρία· μ π ο ύ μ.

(Τῷ σπρώχνει διὰ τῆς χειρὸς κάτω τὴν κεφαλὴν)

Ἐν, δύο, τρία· μ π ο ύ μ.

(Τὸν ἀφίγει.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ἐξακολουθοῦν)

Ἐν, δύο, τρία· μ π ο ύ μ. Ἐν, δύο, τρία· μ π ο ύ μ.

Ἐν, δύω . . .

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἦρε ὁ τυφλὸς κατήφορον.

Αἶ, Κὺρ Ἀγροικογιάννη, ἔχετε σκοπὸν
νὰ ἐξακολουθῆτε ὡς τὸ δειλινόν;

Μὴ στενοχωρηθῆτε, σᾶς παρακαλῶ,
ἂν σᾶς διασκεδάζῃ. Κάμετε καθὼς
ἐὰν δὲν ἦμουν.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τοῦτο, ἴπε, τὸ ἔμαθα.

Ἐν, δύω . . . Ναὶ, τὸ ἔξέρω. Εἶναι εὐκόλον.

Ἐν ἄλλο τώρα, φίλε Ὑπουλίδη μου.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί ἄλλο; Ποῖον;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅταν ἡ λεγόμενη

θα ἔλθῃ, ἔξέρω. Πρῶτα πρῶτα χαιρετῶ.

Ἐν, δύω . . . Καλά. Ὅμως . . . τί θα τὴν εἰπῶ;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Θα τὴν εἰπῇς· «Κυρία . . .»

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ὦ! τὸ ἔξέρω δὰ

αὐτό. «Κυρία καὶ ἡ εὐγενεία σας».

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς τοῦτο; Ὅχι. Φθάνει τὸ «Κυρία μου».

Λέγεις λοιπόν· «Κυρία», — ἢ «Κυρία μου,
ἡ λαμπρὰ φήμη τῶν λαμπρῶν σας ἀρετῶν,
τῶν εὐγενῶν σας τρόπων, τῶν χαρίτων σας,
διασαλπίζομένη εἰς τὰ πέρατα
τῆς γῆς, ἀφίχθη ἕως τὴν καλύβην μου» . . .

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄλλ' Ὑπουλίδη...

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Λέγεις;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δὲν στοχάζεσαι,
καλλήτερον νὰ λείψῃ ἢ καλὺβῃ, μὴ
᾽πάγῃ ὁ νοῦς τῆς εἰς τὴν Ποντικότρουπαν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (μεθ' ὑπερβολικῶν σχημάτων)

Ναί. Καλὰ λέγεις. αἴ᾽ Εφθασε, λοιπὸν εἶπέ,
εἰς τὸ ἀρχοντικόν μου. Ὡς ἡ ἔλαφος
εἰς τὰς ἀκτῖνας ἔτρεξα νὰ θερμανθῶ
τῶν ὀφθαλμῶν σας· πλὴν τοὺς ἐπλησίασα,
κ' εὐθύς, καθὼς οἱ παῖδες εἰς τὴν κάμινον,
ἀνάπτω, καὶ κορώνω, καὶ φλογίζομαι...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Φλογίζομαι...

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καὶ εἶναι ἡ καρδιά μου
ἡ καιομένη βάττος, ἡ τοῦ φαναριοῦ
τὸ ἄσβεστον φυτίλι. Ἐπιτρέψατε,
εὐγενεστάτη, τοῦτο τὸ φανάρι μου
νὰ σᾶς φωτίσῃ εἰς τὰ σκότη τὰ τερπνὰ
τοῦ Ὑμεναίου, ὅπου λάμπων ἥλιος
σεῖς θὰ ἐμβῆτε, καὶ μαζῇ σας ἀμυδρὰ
ἐγὼ σελήνη, εἰς τὸ πρῶτον τέταρτον,
ἔταν τὰ δύο κέρατά της τὰ χρυσᾶ
φαίνωνται μόλις...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄ! Τὰ δύο τῆς χρυσᾶ...

Χέμ! Δέν ἤξεύρω. Τοῦτο τὸ προοίμιον...
εἶναι ὠραῖον, καὶ ποιητικώτατον...

Πλὴν μ' ἐπιτρέπεις μίαν παρατήρησιν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τὴν ποίαν; Λέγε ἐλευθέρως.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐλαφοι,

ἤλιοι, φανάρια, καὶ τὰ ἄλλα τὰ χρυσᾶ,
καλὰ εἶν' ὅλα, ἄξια καὶ θαυμαστά,
ὅμως, τοῦ κάκου! Δέν θὰ τὰ ἐνθυμηθῶ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Αἶ! πῶς νὰ γίνῃ;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κᾶτι συντομώτερον...

Δέν εἶναι τρόπος;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κᾶτι συντομώτερον;

Δίκαιον ἔχεις. Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ.

Προτιμᾶς ἴσως τ' ὁμοιοκατάληκτον.

Ἄν προσηλοῦνται δεκαπεντασύλλαβοι

εἰς τὸ μνημονικόν σου μᾶλλον, αἶ! εἰπέ.

«Θεὰ εἶσαι Ἀφροδίτῃ. Ἄφες με νὰ γίνω Ἄρης.

Εὖσπλαγχνη καρδιά ἂν ἔχῃς, πάρε με. Ἄν δέν μὲ πάρῃς,
ὁ πτωχὸς θὰ γίνω βῶδι, καὶ θὰ γίνῃς μακελλάρης».

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄκουσε, φίλε Ὑπουλίδη μου, — καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν σου μ' ὅλον τοῦτο — πλὴν
οὐδὲ αὐτὰ ἐλπίζω νὰ ἐνθυμηθῶ.

Ἦθελα μόνον νὰ εἰπῶ. «Κυρία μου,

σὲ θέλω. Θέλεις καὶ ἡ εὐγενεία σου;»
 Νὰ τὸ εἰπῶ πῶς πρέπει πλὺ ἐυγενικά;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

«Κυρία μου, εἰπέ την, ὁ παράδεισος
 θὰ μ' ἀνοιγῇ, ἂν γίνω σύζυγος ὑμῶν.
 Ἄλλὰ τοῦ παραδείσου σεῖς, κυρία μου,
 εἰσθε κλειδοῦχος, καὶ τὴν θύραν τὴν χρυσὴν
 σεῖς περιμένω νὰ μ' ἀνοίξητε».

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τατά,
 τατά τατά. Δὲν θέλω τίποτ' ἀπ' αὐτά.
 «Σὲ θέλω· θέλεις καὶ ἡ εὐγενεία σου;»
 Αὐτὸ καὶ μόνον, κάπως εὐγενέστερα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Εἰπέ την τότε· «Ὁλβίος, Κυρία μου,
 ὅστις . . .»

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τί ὅστις καὶ τί ξώστης; Νά· «Ἐγὼ
 καὶ ὄχι ἄλλος, θενὰ τὴν εἰπῶ, ἐγὼ
 σὲ θέλω. Σὺ μὲ θέλεις;» Εὐγενέστερα
 δὲν εἶναι τρόπος τὸ λοιπὸν νὰ τὸ εἰπῶ;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Κανένας τρόπος, φίλτατέ μου. Βάναυσον
 θὰ μείνη καθὼς εἶναι καὶ χονδροειδές.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Λοιπὸν τί πρέπει; Εἶν' ἀνάγκη τὸν Θεὸν
 τὸν Ἄρη χωρὶς ἄλλο;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Χωρὶς ἄλλο τὸν Θεὸν
 τὸν Ἄρη.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ ἂν ἔξαφνα φανῇ! Καιρὸς
χρειάζεται μελέτης. Θὰ τὰ χάσω, φίλτατε,
ἂν φθάσῃ πρὶν τὸ μάθω.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μάθε το λοιπόν.

(Τῷ ἐπαναλαμβάνει τοὺς στίχους, οὓς ὁ Ἀγροικογιάννης παρακολουθεῖ
ταπεινῇ τῇ φωνῇ)

«Θεὰ εἶσαι Ἀφροδίτη. Ἄφες με νὰ γίνω Ἄρης.
Εὐσπλαγχνὴ καρδιά ἂν ἔχῃς, πάρε με. Ἄν δὲν μὲ πάρῃς,
ὁ πτωχὸς θὰ γίνω βώδι, καὶ θὰ γίνῃς μακελλάρης».

Πρὸς χάριν σου ὑπάγω, καὶ, ἂν ἔρχεται,
μὲ ὁμιλίαις τὴν κρατῶ. Σὺ κύτταξε,
μελέτησέ το, νὰ τὸ ἔχῃς πρόχειρον.

(Ἐξέρχεται.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μόνος)

(Ὅμιλεῖ κρυφίως, ὥς νὰ μελετᾷ· τινὰς λέξεις προσφέρει ἐνίοτε μεγαλοφώνως
καὶ τινὰς συνοδεύει διὰ τῶν ἀναγκαίων σχημάτων)

«Πάρε με... βώδι... μακελλάρης». Ναί, καλὰ,
καλὰ. Τὸ στῆθος μέσα. Ἐξω τὴν κοιλιά.

Μαζῇ τὰ πόδια. Τὸ κεφάλι ὑψηλά.

Ἐν, δύω, τρία, κάτω· μ π ο ύ μ. Χαιρέτησε.

«Πάρε με... βώδι... Ἄρης...» Ἄν δὲν εἶναι πλὴν
ώραία, ἂν δὲν κρίνῃ ἀμερόληπτα
ὁ Ὑπουλίδης, ἂν δὲν ἔξούρη εὐμορφιά
τί εἶναι· ἂν ἰδρῶνω κ' ἀγωνίζομαι,
κ' εἶναι κανένα ἔκτρωμα! ὦ! ὄχι δά.

Ἄρης... ἐν, δύω...

ΕΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ, (εἰσέρχεται ζωηρῶς)

Εἰσθε ὁ Monsieur

Ἀγροικογιάννης, n'est-ce pas, que j'ai l'honneur...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ναῖσκε, Αὐθέντα. Δέν γνωρίζω ἡ τιμὴ...

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ (ρίπτόμενος εἰς τὸν λαιμόν του καὶ προφέρον τὰ γ
ὥς γ gr. assayant)

Monsieur Ἀγροικογιάννης, εἶμαι enchanté!

Ἄνθρωπος εἷσθε, φίλε μου, περίφημος!

Ma parole, εἷσθε imrayable, ἀγαπητέ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κατ' ἰδίαν)

(Αὐτὸς τί ἄλλο εἶδος εἶναι ταραχῆς;)

(Πρὸς τὸν Πηδηκτούλην)

Δέν ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχω τὴν τιμὴν
νὰ σᾶς γνωρίζω.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Πῶς νὰ μὲ γνωρίζετε;

᾽Ω! Je le pense bien, morbleu! Τραλαλαλά!

(Χορεύει.)

Ἐγὼ, mon cher, ποῖος εἶμαι δέν μὲ ᾽ξεύρετε;
Εἶμαι ὁ Πέτρος Πηδηκτούλης. Touche-là.

(Τῷ λαμβάνει τὴν χεῖρα καὶ τὴν κινεῖ βιαίως)

Δέν μὲ γνωρίζεις; Ἐγὼ ἔρχομαι, mon brave,
ἀπὸ Γαλλίαν, ὅπου ἔκαμα σπουδὰς,
fait mes études! Τράλαλα, τραλάλαλα. (Χορεύει.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

᾽Ωχρὸν, ξεβιδωμένος ἀνεμόμυλος!

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

᾽Α! ἡ Γαλλία! Chère France! Ἡξεύρετε
σεῖς τὴν Γαλλίαν, φίλτατε Ἀγροικοjean;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δέν εἶναι ἡ Γαλλία εἰς τὴ Φράντσα;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ναί.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ποῦ λέμε 'ς τὸ Παρίσι;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Très-bien, comme vous dites.

Εἰς τὸ Παρίσι, car la France est dans Paris.

Εἰς τὸ Παρίσι ἦσαν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁχι. Πέρυσι

ἐπῆγα εἰς τὴν Σύραν.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Κρίμα! C'est dommage!

Ἐκεῖ νὰ διῆτε élégance, ἐκεῖ grand ton, palais royal, μέγαλον κόσμον, demi-monde, boulevards, κ' ὅπου ἂν γυρίσης τί cocottes!

Τὸν Μάριον ν' ἀκούσης. ὦ! δὲν ἤκουσες

τὸ ut diesis τοῦ Μαρίου; ut de tête;

πῶς ἀναβαίνει uuut! Τί ἄγγελος

ἡ Φανὴ Ἑσλερ εἰς τὸ μέγα solo της!

Πῶς πιάνει τὸ ποδάρι, καὶ γυρνᾷ, γυρνᾷ,

τὴν πιρουέτταν!

(Τὴν μιμεῖται.)

Κ' ἡ Rachel! que c'est sublime!

(Μετὰ θεατρικῆς ἐμφάσεως)

«Sapper ses fondements encor mal assurés!»

Ἐκεῖνο πῶς τὸ λέγει τὸ «mal assurés!»

Θαυμαστὸν εἶναι τὸ «encor mal assurés.»

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τὸ πρᾶγμα τοῦτο εἶναι κουρουνόμυαλον.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ἐφέτος πάλιν τὸ grand prix ἐκέρδησε
ἡ Zephyrine τοῦ Λόρδου Σεϋμούρ. Ποτὲ
τὴν εἶδετε; Τί πλάσμα!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ποῦ νὰ τὴν ἰδῶ;
Κὰμμία εὐμορφοῦλα γαλανή; Αἶ! αἶ!

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Τί εὐμορφοῦλα λέγει; C'est une merveille!
Ἄλλην φοράδα ἡ Εὐρώπη ὅσῃ αὐτὴν
δὲν ἔχει. — Τί Παρίσι! Τί παράδεισος!
Il n'est au monde d'autre ville que Paris.
Κ' εἰς τὸ bois νὰ διῆτε καὶ εἰς τὸ Longchamp!
Ἐδὼ κοντέσσα, τέσσαρ' ἄλογα pur sang,
ἐκεῖ δουκέσσα en livrée mirobolante!
Καὶ οἱ crénés, ὅς τὸ μάτι τὸ lorgnon, μαλλιά
frisés, καὶ νύχια μυτερὰ, καὶ gants Jouvin:
Bon jour, grand traître! Eh! comment vont les amours?
Pas mal, merci. Les vôtres? Au revoir à Mabile.
Τί ζωὴ εἶναι! τί ζωὴ! Vive Paris!
Δὲν ἔχω δίκαιο, mon ami Ἀγροικοjean?
Τί λέγετε;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Μὴ ἔξέρω τί νὰ πῶ; — Καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὄλον τοῦτο, — πλὴν
δὲν ἐγνοῶ κουκούτσι.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Νὰ μὴ ὀπάγετε
ποτὲ εἰς τὸ Παρίσι! Βλέπετε αὐτὰ
τὰ ὑποδήματά μου; Τὰ ἐπλήρωσα

σαράντα φράγκα, ναί, σαράντα, φίλτατε
 Monsieur 'Αγροικογιάννη. Όμως πόσον chic !
 Τί lustre, ιδέτε. Σχύψατε. Αἶ; Brévetés
 τοῦ Jockey club ! — 'Ιδέτε τὴν βελάδα μου.
 Parfait ! Πῶς στρώνει ἀπ' ἐδῶ ! καὶ ἀπ' ἐκεῖ
 πῶς χύνει καὶ φουσκώνει ! fait de main d'artiste !
 Rue de la paix. 'Ηξεύρεις τὸν περίφημον
 τ α λ λ ι ό ρ ο ν. Τὸ gilet μου, βλέπεις, élastique,
 καὶ τὸ corset μου τέχνης ἀριστούργημα !
 Αὐτὸ μὲ δίδει τέτοιαν μέσσην καὶ tournure.
 Ἄνθρωπος, κρίμα, τόσον distingué ὡς σεῖς,
 νὰ μὴ ἰδῇτε τὸ Παρίσι ! C'est égal !
 Πάντοτε εἷσθε ἄνθρωπος περίφημος,
 l'enfant gâté τῆς τύχης. Δὲν νυμφεύεσθε
 τὴν Mademoiselle Καλαρρύτη, ἤκουσα ;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὸν Καλαρρύτην ; Μὰ τί λές ; Τὴν κόρην του.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ναί, τὴν ὠραίαν Ἀρχοντοῦλαν ; C'est un ange !

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὴν Ἀρχοντοῦλαν· ναῖσκε, Κύριε. — Καὶ μὴ
 πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὄλον τοῦτο.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ (τὸν σφίγγει εἰς τὸ στῆθος του)

ὦ !

Νὰ σᾶς φελιτσιτάρω, que je vous embrasse !
 Ἀφῆτε νὰ σᾶς σφίξω εἰς τὸ στῆθος μου,
 πῶς τὴν Ἑλένην παίρνετε τοῦ Μενελάου,
 τὸ ἄνθος τῶν χαρίτων, la belle des belles !

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἶναι τῷ ὄντι, ὡς τὴν λέγουν, εὐμορφή ;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Adorable εἶναι, mon ami. Μέση cambrée,
 λαιμός de cygne, gorge σὰν ἀλάβαστρος,
 mignon ποδάρι, χέρι tendre et potelet,
 καὶ μάτια ποῦ τρελλαίνουν, jambe faite au tour,
 et cœtera. Εἶν' ὅλη θαῦμα, ma paôle.
 Δι' αὐτὴν ἔχω ἓνα faible prononcé.
 Admirateur της, cavalier servente της
 εἶμαι.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἄ! Εἴσθε συγγενής της;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ὅχι δὰ

κ' ἐσεῖς. Τὴν κούρτην πῶς τὴν κάμνω ἐννοῶ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ὀλίγον ἀγανακτῶν)

Σεῖς ἐννοεῖτε, πλὴν ἐγὼ δὲν ἐννοῶ,
 τί εἶν' ἐκεῖνο ποῦ τὴν κάμνετε.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

C'est drôle,

ma foi! Δὲν ἐννοεῖτε; Ὅπου τὴν ἰδῶ,
 ὅπου τὴν εὗρω, παίρνω τὸ κατόπι της,
 κοντά της ὥραις κάθημαι, κρυφομιλῶ,
 τῇ λέγω κομπλιμέντα, mille et un riens,
 συχνὰ τὸ χέρι τῇ φιλῶ, et cœtera
 καὶ τὰ λοιπά· καὶ τοῦτο κούρτη λέγεται.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κούρτη καὶ μούρτη, κ' ὅπως καὶ ἂν λέγεται,
 δὲν μὲ ἀρέσει. Σᾶς τὸ λέγω φανερά
 καὶ ξάστερα. Κομμένον τὸ γελέκιον.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Δέν σᾶς ἀρέσει ; Καὶ ἀφ' οὗ τὴν πάρετε,
 ἀφ' οὗ κατασταθῇτε son heureux époux
 καὶ κύριός της, τότε τράλαλα λαλά, (Χορεύει.)
 τότε θὰ ἔλθουν les beaux temps, χαρὰ Θεοῦ!
 Ὅταν θὰ εἶναι εἰς τὸ σπῆτί της, chez elle,
 ἐγὼ θὰ μένω νὰ τὴν κάμνω συντροφιάν,
 καὶ εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὰς soirées, ἐγὼ
 θενὰ τὴν ἔχω à mon bras, θὰ κάθημαι
 πλησίον της νὰ κάμνω conversation.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καλὸν καὶ τοῦτο ! Καὶ ἐγὼ ὁ ἄνδρας της ;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Fi donc ! Ὁ ἄνδρας ! C'est bourgeois. Ἐσεῖς, mon cher,
 ἂν πλησιάζω, θὰ μακρύνεσθε, νὰ μὴν
 ἰδῇτε· ὅ,τι λέγω, σεῖς θὰ φεύγετε,
 διὰ νὰ μὴν ἀκοῦτε, καὶ ainsi du reste.
 Αὐτὰ οἱ τρόποι ἀπαιτοῦν οἱ εὐγενεῖς.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Νὰ σᾶς 'πῶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν ; Αὐτοὶ
 οἱ τρόποι δέν μ' ἀρέσουν παντελῶς· καὶ μὴ
 πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὅλον τοῦτο.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ (τὸν θεωρεῖ διὰ τοῦ διόπτρου)

Ἄ !

Δέν σᾶς ἀρέσουν οἱ τοιοῦτοι τρόποι ; Peste !

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Διόλου, νὰ, διόλου. Τὴν γυναῖκά μου
 γυναῖκά μου τὴν θέλω. Τὴν 'πανδρεύομαι
 διὰ ἐμένα, ὅχι διὰ τὸν γείτονα.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ (ὁμοίως)

Ἄ! Διὰ σᾶς καὶ ὄχι διὰ ἄλλον; Diable!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ναί, διὰ ἐμένα, διὰ τὴν εὐγενείαν μου.
Θὰ κάθεται μαζῇ μου, θ' ἀστειεύεται
μαζῇ μου, καὶ μαζῇ μου θὰ συνομιλῇ,
κ' ἐμένα μόνον θὰ γνωρίζῃ, θ' ἀγαπᾷ·
μόνον ἐμένα, μόνον καὶ μονώτατον.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ (ὁμοίως)

Ἄ! Ἐσᾶς μόνον θ' ἀγαπᾷ! Mille tonnerres!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καθὼς σᾶς λέγω. Δὲν θὰ συγχωρῶ — καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν σας μ' ὅλον τοῦτο, — ναί,
δὲν θεν' ἀφήνω ἄλλοι νὰ τὴν τριγυρνοῦν,
οἱ ἐργολάβοι τῆς τιμῆς τῶν γυναικῶν·
κ' ἂν κάνεις κάμη μοῦτρα νὰ κοπιάσῃ, μιὰ
θενὰ τὸν στείλω νὰ μετρήσῃ, ὑψηλὰ
παράθυρα ἂν ἔχω. Ναῖσκε, κύριε,
μὲ παρὰ μίαν τεσσαράκοντα μισθόν,
καὶ μὲ κλωτσιαῖς ἀκόμη ἐπιμίσθιον.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ἄ! mille bombes! Εἰς αὐτὸν τὸ παίρνετε
λοιπὸν τὸν τόνον; Sacrebleu! Ὅρίσατε,
Monsieur Ἀγροικογιάννη. (Τῷ ῥίπτει τὸ χειρόκτιόν του.)
Διὰ σᾶς, mon beau.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εὐχαριστῶ. Εἶν' ἓνα. Τί μὲ ὠφελεῖ;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Νὰ σ' ὠφελήσῃ; Τὸ ὀκνόν σου ῥίψε με,
parbleu, ἂν εἶσαι ἀληθὴς homme d'honneur.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὸ ἐδικόν μου; Πλὴν δὲν ἔχω.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

C'est égal.

Θὰ ἔβγῃς 'ς τὸ δουέλλο, nom de nom d'un Dieu!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰς τὸ δουέλλο; Πῶς; Ἐκεῖνο ὅπου λέν
μονομαχίαν;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ναί, μονομαχίαν. Diable!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ διατί μονομαχίαν, κύριε;

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Πῶς, διατί μονομαχίαν; C'est plaisant!

Ἐκείνην ποῦ μ' ἀρέσει ἐσεῖς θέλετε

νὰ πάρετε· καὶ τότε εἶναι de bon ton

οἱ καλογεννημένοι νὰ μονομαχοῦν.

Εἰς τὸ Παρίσι τοῦτο γίνεται. Ἐγὼ

σᾶς ρίχνω τὸ χειρόφτι, καὶ μὲ ρίχνετε

τὸ ἐδικόν σας. Χαιρετᾶτε, χαιρετῶ,

καὶ τότε καὶ οἱ δύω ξεσπαθόνομεν.

Engarde ἀμέσως. Fendez-vous. Un, deux. Parez.

Un, deux. Parez en quarte. Dégagez. Un, deux.

Parez en tierce. Touche, touche, touche-là.

Διὰ τὰ σπαθιά πηγαίνω. Touche. Touche encore.

(Συνοδεύει ὅλα ταῦτα διὰ τῶν ἀναλόγων σχημάτων, ἐγγίζων αὐτὸν
ἐκάστοτε διὰ τοῦ γρόνθου. Ἐξέρχεται δρομαίως.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μόνος)

Αἶ τὸν ξεμυαλλισμένον, τὸν ἀνόητον,

τὸ σφιντιρλόσι τοῦ διαβόλου, τὸν τρελλόν!

Τί ἁμαρτίαις πάλιν εἶχα! Τὰ σπαθιά
 ἴπῳ νὰ φέρῃ. Δουλός σας ὑποκλινής.
 Ἐγὼ δὲν ἔχω τί νὰ κάμω μὲ σπαθιά,
 δὲν ἔχω τί νὰ κάμω. ὦ! τί ἄγγελος
 ἢ Ἀρχοντοῦλα θενὰ εἶναι βέβαια,
 γιὰ νὰ γυρίζει τὰ κεφάλια τῶν ἀνδρῶν,
 καὶ νὰ τοὺς κάμνῃ ὥς καὶ νὰ σκοτόνωνται!

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ἐπιστρέφων)

Ἀγροικογιάννη, φίλε, τί ἐπάθετε;
 Τί ταραχὴν ἀκούω; Τώρα ἤρχετο
 ἢ Ἀρχοντοῦλα· ὅμως τὴν ἐμπόδισα,
 νὰ διῶ τί τρέχει.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅχι! Μή! Ἐμπόδισε.

Ἐδὼ θὰ γίνῃ φονικόν.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς; φονικόν;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αὐτὸς ὁ ξεπαρμένος, κουρουνόμυαλος,
 οὐν, ντὲ, ἀγγάρτ, δὲν ἔξέρω, κοροφέξαλα,
 μὲ ἔφερ' ἄνω κάτω, κ' ἔτρεξε σπαθιά
 νὰ φέρῃ τώρα.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ποῖος εἶναι; Διατί

σπαθιά;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Μὴ γὰρ ἠξέυρω τί 'ς τ' ἀνάθεμα
 ἄνθρωπος εἶναι; Ἦς πῶς ἐφτερνίσθηκε
 ἢ μάinna τοῦ διαβόλου, καὶ τὸν ἔκαμεν.
 Ἀπ' τὸ Παρίσι ἔρχεται, ἀπ' τὴ φωλιά

τοῦ Σατανᾶ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Θὰ εἶναι — τώρα ἐννοῶ —
ὁ Πηδηκτούλης. Καὶ τί θέλει ἀπὸ σᾶς;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Νὰ κτυπηθοῦμε, νὰ μονομαχήσουμε.
Οὐ ν, ντὲ, νὰ τοῦτο θέλει. Λέγει πῶς κ' αὐτὸν
ἀρέσ' ἢ Ἀρχοντοῦλα, καὶ νὰ κόψωμεν
διὰ τοῦτο πρέπει, λέγει, τὰ λαρύγγια μας.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ὁ Πηδηκτούλης εἶν' ἀλήθεια ζωηρός·
εἶν' ἀναμμένη κεφαλή. Πῶς τοῦ πονεῖ
τὸ δόντι, τὸ πιστεύω. Ποῖος νὰ ἰδῇ
τὴν Ἀρχοντοῦλαν, καὶ νὰ μὴ ξετρελλαθῇ;
Ὅμως θηρίο εἶν' ἐκείνη. Μούτσουνα
τὸν κάμνει, ὅπου εἶναι φρίκη.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πλὴν αὐτὸς
μονομαχία θέλει. Πῶς θὰ κάμωμεν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄν εἶναι μὲ πιστόλι, πολὺ εὐκόλον.
Γεμίζετε τὰ ὅπλα, στέκεσθε μακρὰν
ὁ εἷς τοῦ ἄλλου πέντε βήματα σωστά.
Μακρύτερα δὲν πρέπει. Δὲν εἶν' εὐγενές.
Σᾶς χαιρετᾷ ἐκεῖνος, χαιρετᾷτε σεῖς.
«Τραβᾷτε πρῶτος, Κύριε» τὸν λέγετε.
«Σεῖς εὐαρεστηθῆτε νὰ τραβήξετε»,
σᾶς ἀπαντᾷ. Τραβᾷτε. Ἄν δὲν ἔπεσε,
τραβᾷ ἐκεῖνος. Ἄν ἐλάβετε πληγὴν
θανατηφόρον, ἔρχεται, τὸ χέρι σας

σᾶς σφίγγει, καὶ φιλεῖσθε, κ' ὅλα πᾶν καλά.
 Ἄν δὲ δὲν σᾶς πληγώσῃ, ξαναρχίζετε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀνάγκη δὲν τὸν ἔχω, ἄκου νὰ σέ πῶ,
 τὸν Πηδηκτούλη, οὔτε τὰ πιστόλια του.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ἄν προτιμᾶτε τὰ σπαθιά, πολὺ καλά·
 ἢ ἂν ταῖς σοῦβλαις, στέκεσθε οἱ δύο σας
 ἀντίκρ' ἀντίκρυ. Πλάγια τὸ σῶμά σας·
 ἔς τὸ μάτ' ἢ σοῦβλα· ἴσι' ἀντίκρυ· μὴ ἄλλοῦ.
 Κτυπᾶ ἐκεῖνος δεξιά, ἀριστερά,
 κτυπᾶ εἰς κύκλον· σείς τὸν ἀποκρούετε·
 πλὴν μὲ τὸν γρόνθον, μὴ μὲ τὸν βραχίονα·
 τὸν γρόνθον· ἐνθυμῆσθε. Ἀντικρούετε,
 καὶ πάφ! καὶ τὸν τρυπᾶτε· ἢ ἂν ὄχι, πάφ!
 καὶ σᾶς τρυπᾶ ἐκεῖνος μὲ τὴν σοῦβλάν του,
 κ' εὐχαριστεῖται ἡ τιμή σας.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Περιττόν.

Εἶν' εὐχαριστημένη ἡ τιμή μου. Πλὴν
 αὐτὸν τὸν Πηδηκτούλην νὰ ξεφορτωθῶ
 μεγάλην ἔχω ὀρεξιν. Εὐγενικὴ
 εἶν' ἡ μονομαχία ἴσως, πλὴν ἐμὲ
 διόλου δὲν μ' ἀρέσει, ὦ! παντάπασι.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μία ψυχὴ νὰ μάθῃ ὅτι δι' αὐτὴν
 εἰς τὴν μονομαχίαν σ' ἐπροσκάλεσαν
 καὶ δὲν ἐδέχθης, πῶς θὰ κρίνῃ περὶ σοῦ
 καὶ τῆς ἀνατροφῆς σου, ἄλλοι ἄς εἰποῦν.
 Οἱ ἄνθρωποι, ἡξεύρεις, τῶν καλῶν ἡθῶν

δι' ἐν οὐδέν φονεύουν καὶ φονεύονται.
 Ὁ ἀστυνόμος ἐὰν εὖρη καθ' ὁδὸν
 γρονθιζομένους δύο, εἰς τὰς φυλακὰς
 τοὺς στέλλει, ὅπως μάθουν πῶς νὰ φέρωνται,
 κ' ὅλοι βαναύσους καὶ ἀγροίκους τοὺς καλοῦν.
 Ἄν ὅμως δύο κύριοι συντρίβωσι
 δι' ἀγχεβόλων τὰ κενὰ κρανία των,
 ἢ μὲ τὰ ξίφη διαμπὰξ σουβλίζωνται,
 χειροκροτοῦσιν ὅλοι καὶ θαυμάζουσι
 τὸ ἦθος των, τοὺς τρόπους τοὺς ἵπποτικούς.
 Ἀνίσως πάλιν, φίλτατε, δὲν θέλετε...

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δὲν εἶναι πῶς δὲν θέλω. — Ὅμως δυνατὸν
 δὲν εἶναι μ' ἄλλον τρόπον; ... Δὲν νομίζετε;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μὲ ἄλλον τρόπον; Ἄλλον τρόπον; Ἀλλὰ πῶς;
 Μὴ γὰρ κ' ἐγὼ ἤξεύρω; Ὅμως βλέπομεν,
 ἀφ' οὗ φοβεῖται.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὅχι πῶς φοβοῦμαι δά.
 Τίς εἶπε πῶς φοβοῦμαι; Ὅχι· παντελῶς,
 διόλου δὲν φοβοῦμαι. Ὅμως δυνατὸν
 δὲν εἶναι μ' ἄλλον τρόπον, φίλτατε, εἰπὲ,
 μὲ ἄλλον τρόπον, Ὑπουλίδη φίλτατε;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Λοιπὸν ἅς εἶναι, καὶ ἅς δοκιμάσωμεν
 ἂν ἄλλως ἤμπορῶμεν νὰ πραύνωμεν
 τοῦ Πηδεκτούλη τὴν ὀργήν.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ναὶ, φίλε μου,

ναί, Ὑπουλίδη, κάμε, κάμε, νὰ χαρῆς
τὸ ὄνομά σου, κάμε ὅ,τι σοφισθῆς
καὶ νὰ πηγαίνῃ στεῖλὲ τον 'ς τὸν ἄνεμον,
ἐποῦ 'ς τὸ κούφιο τὸ κεφάλι του φυσᾷ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Καὶ νὰ τὰ 'ποῦμεν, Κύρ Ἀγροικογιάννη μου.
Τὴν Ἀσπασίαν; . . .

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰς τὸν γάμον πάρε τον,
σὲ λέγει καὶ τοῦ χρόνου! Τώρα, φίλτατε,
εἰς τέτοιαις ὥραις δι' Ἀσπασίαις ὁμιλοῦν;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Πῶς τέτοιαις ὥραις; Κάθε ὥρα καὶ στιγμή.
Ἦ μὲ τὴν δίδεις, καὶ σὲ φέρνω 'σάν τ' ἄρνι
ἐδῶ τὸν Πηδηκτούλη, ἦ, ἂν ἄρνηθῆς,
μονομάχια, κ' ἐξεμπέρδευσέ τα σύ.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὸ ἴδιο τὸ τραγούδι! Ὑπουλίδη μου,
ἄκουσε τώρα. Εἶσαι ἄνθρωπος χρυσός.
Τῆς Ἀσπασίας, 'ξεύρω, θέλεις τὸ καλόν.
Ἡὺρ' ἓνα Γραμματέα, βλέπεις, φίλε μου,
τὸν Γραμματέα τοῦ Ἐφόρου! Ν' ἄρνηθῇ
τέτοια μεγάλη τύχη θέλει ὁ Θεός;
'Αφῆσ' ἐκείνην. Νὰ 'χῆς πάντοτε καλόν,
τὸν Πηδηκτούλην κύτταξε νὰ τὸν ἰδῆς,
καὶ νὰ τὸν καταφέρῃς. Σῶσέ μ' ἀπ' αὐτόν.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Τί νὰ σὲ κάμω; Πάλιν νὰ, μ' ἐνίκησες.
Τί ἔχει; μάγια; Ἔχει μέλ' ἢ γλῶσσά σου;
Τὸν Πηδηκτούλη θὰ τὸν εὔρω, νὰ ἰδῶ,

νὰ προσπαθήσω. Ἔχει Φράγκικο μυαλό·
μ' ἀργάτην δὲν γυρίζει, ὅταν μάλιστα
διὰ τὴν τιμὴν του νὰ σκοτώσῃ πρόκειται,
καὶ διὰ τὴν Ἀρχοντοῦλαν. Τὸν κατέφερα;
τότε μ' ἐκείνην ἔρχομαι, τὰ σιάζουμε,
σᾶς εὐλογοῦμε, κ' ὅλα 'πάγουν μιὰ χαρά.
'Αλλ' ἂν ἐκεῖνος, πέρα βρέχει, δὲν πεισθῇ,
τότε προφθάνω παρευθὺς μὲ τὰ σπαθιά.
Πλὴν ἐνθυμήσου· πλάγια τὸ σῶμά σου,
καὶ μὲ τὸν γρόνθον, μὴ μὲ τὸν βραχίονα·
τὸν γρόνθον.

(Ἐξέρχεται.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (μόνος)

Γρόνθον! Γρόνθον 'ς τὸ κεφάλι σου!
Νὰ κτυπηθῶ δὲν θέλω. Μ' ἐκατάλαβες;
Πλὴν πῶς θὰ γένη! Ἄν εἰς τὴν πρωτεύουσαν,
εἰς τὸ Παρίσι ἂν κτυπιοῦνται, πῶς ἐγὼ
νὰ μὴ τὸ κάμω; Κ' ἂν τ' ἀκούσῃ ἔπειτα
ἡ Ἀρχοντοῦλα, καὶ τῆς Ποντικότρουπας,
μ' εἰπῇ ποντίκι; Δυστυχία μου! Λοιπὸν
μονομαχίαν! Εἶναι ἄφρευκτον! Οὐν, ν τέ,
ἀγγάρτ!... τὸν γρόνθον... — ὦ! Ἀκούω ἔρχονται!
'Εκεῖνος εἶναι ἢ ἐκείνη; Πῶς θὰ 'πῶ;
Πῶς, πῶς μὲ εἶπαν; Πῶς θὰ κάμω; Ἔχασα
τὰ λογικά μου. Τρέμω 'σάν τὸ φύλλο. Πῶς
θ' ἀρχίσω; Εἶν' ἐκείνη.

Εἰσέρχονται **ΑΝΔΡΕΑΣ**, **ΥΠΟΥΛΙΑΔΗΣ**, καὶ **ΓΥΝΗ** ἧς τὸ πρόσωπον
καλύπτει ἡ πρασίνη σκέπη τοῦ πετάσου της.

ΑΝΔΡΕΑΣ·

Λοιπὸν, Κύριε

Ἀγροικογιάννη, ἔφερα τὴν κόρην μου
νὰ παρουσιασθῇτε εἰς αὐτήν. Ἰδού.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Καρδιά, Ἀγροικογιάννη!) Οὐ ν, ν τ ἐ...

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (κρυφίως εἰς αὐτὸν)

Ὁχι δά.

ἐν, δύο, τρία.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Ἄ! Ἐν, δύο, τρία· μπούμ.) (Χαιρετᾷ.)

Ἐγὼ... κχ κχ, (Βήχει.) Κυρία,... κχ,... Κυρία μου,
ἐγὼ... εἶμαι Ἀφροδίτη, καὶ ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἄρης.

(Κατ' ἰδίαν)

(Αὐτὸ παίριάζει; Κᾶπως δὲν μὲ φαίνεται.)

(Μεγαλοφώνως)

Θὰ σὲ πάρω... κ' ἂν δὲν θέλῃς· κ' ἂν θελήσῃς νὰ μὲ πάρῃς,
θα μὲ κάμῃς ἴσ' ἂν τὸ βῶδι ὁποῦ σφάζ' ὁ μακελλάρης.

Οὐφ! (Σπογγίζει τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του.)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ (κλίνει καὶ ὁμιλεῖ κρυφίως πρὸς τὸν Ἀνδρέαν.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κρυφίως πρὸς τὸν Ὑπουλίδην)

(Δὲν μὲ λέγεις; Κᾶπως τὸ ποδάρι της
μὲ φαίνεται μεγάλο.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (κρυφίως πρὸς αὐτὸν)

(Πῶς; Ἀρχοντικό.

Μικρὸ δὲν ἔχουν ἢ μεγάλαις τίποτε.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ὁμοίως)

(Δὲν ἔμαθες, ἢ προῖκα... Δὲν τὸ ἐρωτῶ.
Τὸ ἔφερεν ὁ λόγος.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ὁμοίως)

(Ἐνοια σου. Καλή.

Ἐξ χιλιάδες δραχμαῖς, ὅλαις μετρηταῖς,
[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Γ']

καὶ ἐπὶ χεῖρας, εἰς φλωρὶ βενέτικο.
Δὲν εἶν' αἱ δραχμαῖς ὅμως, εἶν' ἡ ἀρχοντιά.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ὁμοίως)

(Ἡ ἀρχοντιά βεβαίως, ναὶ, ἡ ἀρχοντιά.)

ΑΝΔΡΕΑΣ

Σᾶς εἶν' εὐγνώμων, Κύριε, ἡ κόρη μου
δι' ὅσα τόσον εὐγενῶς ἐκφράζετε
θερμὰ αἰσθήματά σας, καὶ πιστεύσατε
πολὺ πῶς δὲν ἀπέχει νὰ συμμερισθῇ
τοὺς πόθους σας, πεισθεῖσα εἰς τὰς συμβουλάς
τὰς πατρικάς μου.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ ἡ εὐγενεία της,
ἡ πανευγενεστάτη πῶς ἀργοπορεῖ
τὸ ἐκλαμπρόν της νὰ μᾶς δείξῃ πρόσωπον;
Αὐτὴν τὴν μπόλια ποῦ κρεμνᾷ, καὶ κρύβιεται
καθὼς ὁ ἥλιος 'πίσ' ἀπὸ τὰ σύννεφα,
ᾶς τὴν σηκώσῃ, τὴν παρακαλῶ, — καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν της μ' ὄλον τοῦτο.

(Ἰδίως πρὸς τὸν Ὑπουλίδην)

(Πῶς

τὸ χέρι της δὲν εἶναι τόσον τρυφερόν;)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ιδίως πρὸς αὐτὸν).

(Μετρίως. Πλὴν τί χέρι, καὶ τί κόψιμον!
Μὲ πόσῃ χάριν τὸ κινεῖ ἀρχοντικὴν!
Νὰ τὸ γνωρίσῃς μὲ καιρὸν καλῆτερα,
θὰ τρελλαθῇς.)

ΑΝΔΡΕΑΣ (πλησιάζων πρὸς τὸν Ἀγροικογιάννην)

Φοβεῖται ἡ φιλτάτη μου
νὰ νυμφευθῇτε μὴ θελήσῃτε αὐτὴν

οὐχὶ διὰ τοὺς τρόπους ἢ τὸ πνεῦμά της,
ἀλλὰ διὰ τὸ κάλλος· καὶ τὸ κάλυμμα
δὲν θ' ἀνεγείρη, λέγει, πρὶν εἰς δοκιμὴν
τὸ αἶσθημά σας ὑποβάλλῃ, δείγματα
ἀφοσιώσεώς σας πρὶν τῇ δώσῃτε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ ποῖον δεῖγμα θέλει; Ἄς μὲ τὸ εἰπῇ,
ἄς ὁμιλήσῃ, κ' εἴμ' εἰς ὅλα ἕτοιμος.
Παρακαλέσατέ την, Κύρ Ἀνδρέα μου,
καὶ μίαν λέξιν νὰ μ' εἰπῇ τοῦλάχιστον.

ΑΝΔΡΕΑΣ (συνδιαλέγεται μετὰ τῆς Ἀρχοντούλας.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (πρὸς τὸν Ὑπουλίδην, ἰδίως)
(Δὲν εἶν' ὀλίγον ὑψηλὴ μὲ φαίνεται;)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ὁμοίως πρὸς αὐτὸν)

(Ἀρχόντισσα καθ' ὅλα. Τὸ ἀνάστημα
ἀρχοντικὸν κ' ἐκεῖνο. Καταδέχεται
ἀρχόντισσα νὰ εἶναι κοντοπίθαρο;
Τοιοῦτον λόγον ἄλλοτε μὴ τὸν εἰπῆς.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ὁμοίως)

(Κ' ἐκεῖνος δὲν μὲ λέγεις ὁ θεότρελλος
μὲ τὴν μονομαχίαν; ...)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ὁμοίως)

(Ἀκατάπειστος.

Μονομαχίαν καὶ καλὰ. Πλὴν θὰ ἰδῶ,
θὰ προσπαθήσω.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ὁμοίως)

(Φίλε Ὑπουλί...)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ (μὲ λεπτὴν φωνήν)

Monsieur,

ἀφ' οὗ, μὲ λέγουν, ἔχω votre permission,

θενὰ σᾶς κάμω μίαν proposition.

Condition τὴν λέγω, sine quâ non.

N'espérez pas νὰ δώσω mon consentement,

ἢ νὰ σηκώσω τοῦτο τὸ voile παρὰ

ἂν τὴν ἀπαίτησίν μου ἀκορδάρετε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ἰδίως πρὸς τὸν Ὑπουλίδην)

(Πῶς λαλεῖ ἔτσι;)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (ὁμοίως πρὸς αὐτὸν)

(Σὲ τὸ εἶπα· λεξικὸν

ἢ γλῶσσά της πῶς εἶναι Γαλλελληνικόν.

Λέγει πῶς ἂν δὲν κάμης ὅ,τι σὲ ζητεῖ,

δὲν θὰ σὲ πάρῃ.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ τί θέλεις, δόμνα μου,

τί νὰ ζητήσης ἡμπορεῖς, κοκκῶνα μου,

καὶ νὰ μὴ γίνῃ; Πρόσταξέ με, κ' ἔγινε.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Τὰ προτερήματά σας, et vos grands mérites

εἰς τοῦ κυρίου Ὑπουλίδου χρεωστῶ

l'amitié, ἀνίσως τὰ ἐγνώρισα.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (σφίγγων τὴν χεῖρα τοῦ Ὑπουλίδου, ἰδίως πρὸς αὐτὸν)

(Τί καλωσύνη!)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Εἶναι notre bon ami

ὁ Ὑπουλίδης. Τώρα θέλω συγγενῆς

νὰ γίνῃ. Πρέπει· et cela dépend de vous.

Ἄν τοῦτο γίνῃ, je vous donnerai la main.

Ἄν ἄλλως, ὅχι, καὶ τὰ ἐχαλάσαμεν!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐγὼ εἰς τοῦτο τί νὰ κάμω ἡμπορῶ;

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Τὴν Ἀσπασίαν ἔχετε ἀνεψιάν.

Ὁ Ὑπουλίδης ἀγαπᾷ τὴν jeune fille.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κατ' ἰδίαν)

(Τὴν ᾤπαθαμε. Ὡς τὴν πῆττα ἐπατήσαμε.)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Παρακαλῶ. Que dis-je? Μάλιστα ἀπαιτῶ
εἰς ἔνωσιν των νὰ συγκατανεύσητε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀναμφιβόλως, ὅπως διατάττετε,
ἀρχόντισσά μου. Πλὴν ἡ Ἀσπασία μου
τὸν Κύριον θὰ πάρῃ. . . οἰκονομικὸν . . .
τῆς Ἐφορείας Γραμματέα, — εὐγενῇ
ὑπάλληλον.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Τῷ ὄντι παίρνει τὸν Monsieur
ὑπάλληλον; Λυποῦμαι. Πλὴν très-bien, adieu,
κ' ἐγὼ πηγαίνω à jamais. Ἀφ' οὗ αὐτὴν
ὁ Ὑπουλίδης δὲν θὰ πάρῃ, tout est dit,
καὶ ἀπὸ τώρα δὲν μεταβλεπόμεθα.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁχι, κυρά μου. Ὅρισμός σας. Μάλιστα.
Ἀλλὰ τὴν Ἀσπασίαν, μὴ νομίζετε,
ἐκεῖνος δὲν τὴν θέλει.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Δὲν τὴν θέλει; Vrai?

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δὲν ἔχει κλίσιν.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Πῶς; δὲν ἔχει; Pas possible!

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ποσῶς, διόλου κλίσιν. Τὴν συχαίνεται.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

C'est différent, ἀνίσως τὴν συχαίνεται.

Τὸ πρᾶγμ' ἀλλάζει. Μὴ τὸν ἀναγκάζετε.

Ἄς μὴ τὴν πάρη. Τότε οὔτε σεῖς non plus ἐμένα.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πῶς, κυρά μου;

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Δὲν τὸ εἶπαμεν;

Ἡ Ἀσπασία ἢ θὰ πάρη τὸν Monsieur Hypoulidès, ἢ ἄλλως καὶ τὴν χεῖρά μου δὲν θὰ σᾶς δώσω. Ὅταν τὴν συχαίνεται, δὲν θὰ τὴν πάρη βέβαια, cela s'entend· κ' ἐσεῖς ζητεῖτε σύζυγον ἄλλου. Cherchez.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κατ' ἰδίαν)

(Ἄλλου; Ποῦ ἄλλη θὰ βρεθῇ ἀρχόντισσα νὰ μὲ θελήσῃ;)

(Μεγαλοφώνως)

Ὅχι πῶς συχαίνεται...

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Ἀλλὰ δὲν ἔχει κλίσιν. Ὅχι; C'est tout un.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἔτσι τὸ εἶπα. Καὶ πολὺ τὴν ἀγαπᾷ.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Πῶς δὲν τὴν θέλει, τώρα δὲν ἐλέγετε;

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὴν λακταρεῖ, τὴν θέλει, τὴν τρελλαίνεται.

Μὲ τὴν εὐχήν μου, ὅταν σεῖς τὸ θέλετε.

Ἄς εἶναι, ἄς τὴν πάρῃ. Θεὸν χάσωμεν
τὸν Γραμματέα — ἡ καρδιά μου σχίζεται, —
Ἐφόρου Γραμματέα! Πλὴν ἄς εἶναι, νὰ,
καὶ ἡ θυσία διὰ χάριν σας αὐτή.
Ἄς τῷ τὴν δώσω. Ὅμως προῖκα, ἔξέρετε,
λυποῦμαι, νὰ τὴν δώσω μ' εἶν' ἀδύνατον.
Τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τὴν Ποντικό . . .
εἰς . . . εἰς ἐκεῖνο . . . τὸ Τριέστι . . . Ἐξέρετε . . .

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μὴ διὰ τοῦτο μεριμνᾷς. Πλουσία προῖξ
τῆς Ἀσπασίας εἶναι, πλὴν τοῦ κάλλους της,
αἱ ἀρεταί της. Ἄλλην προῖκα δὲν ζητῶ.
Ὡς ν' ἀποθάνῃς, τῆς περιουσίας της
ἐπίτροπος θὰ εἶσαι διαχειριστής.
Τῆς Ἀρχοντούλας ἐγὼ μάλιστα εἰς σέ
τὴν προῖκα ἐγγυῶμαι.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δὲν θὰ δείξετε,
ἀγαπητή μου, τώρα τὸ ὠραῖόν σας,
τὸ φωταυγές σας πρόσωπον, ποῦ κρύπτεται
ὕπὸ τὸ γιασουμάκι, ὥς τὴν ἀνοιξιν
τὸ ὑασουμάκι κρύπτεται ἔς τὰ φύλλα του,
ἢ ὥς ὁ ἥλιος . . . ἥλιος εἰς τὰ σύννεφα;

(Πρὸς τὸν Ὑπουλίδην ἰδίως)

(Ἄ! Ὑπουλίδη!)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (πρὸς αὐτὸν ὁμοίως)

(Θάρρος. Μὴ καλλήτερα.)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Τὸ contrat πρῶτον, λέγω τὸ Συμβόλαιον,
καὶ τὴν ὑπογραφήν σας θέλω τὴν χρυσῇν. —

A la bonne heure ! Ἀμέσως, καὶ σὺν τῇ φωνῇ,
ὁ Συμβολαιογράφος νά τος. Le voici.

(Ὁ Ὑπουλίδης ἀνοίξας τὴν θύραν εἰσήγαγε τὸν **ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΝ**.)

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ὁ Συμβολαιογράφος ! ὦ ! κοπιάσετε,
ὀρίστε, κύριέ μου. ἔχετ' ἔτοιμον,
συντεταγμένον τὸ Συμβόλαιον ; Καλόν.
Ἄς τὸ ἰδῶμεν. Δώσατέ το.

(Τὸ λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ τὸ περιτρέχει,
ἀναγινώσκων μέρη αὐτοῦ)

« Σήμερον,
τὴν τόσην δεῖνος ἔτους » . . — ναί· καὶ τὰ λοιπὰ —
« ἐμφανισθέντες » . . . — Παρακάτω. Ἄ ! ἐδῶ —
« ὁ Κάππα Ὑπουλίδης, ἄσχετός μοι », καὶ λοιπὰ . . .
« τῶν Ἀθηνῶν δημότης Καὶ ὁ Κύριος
Ἀγροικογιάννης ἀπὸ Ποντικό . . » — καλὰ,
καὶ τὰ λοιπὰ — « γνωσός μοι . . » (Ναί, πολὺ γνωσός·
δὲν εἶναι μία ὥρα ποῦ ἐπέζησεν
εἰς τὰς Ἀθήνας), « ὡμολόγησεν αὐτὸς . . . »
(Ἡ σύνταξις χωλαίνει· εἶν' ἀπόλυτος.
Δὲν βλάπτει· ὕφος συμβολαιογραφικόν·)
« πῶς τὴν ἀνεψιάν του Ἀσπασίαν, σύζυγον
εἰς τὸν ῥηθέντα Ὑπουλίδην δίδωσιν,
ἄνευ προικός. Ἀνίσως δὲ καὶ ὁ ῥηθεὶς
Ἀγροικογιάννης, ὁ ἀπὸ . . » — καὶ τὰ λοιπὰ —
« δὲν μείνη εἰς αὐτὴν του τὴν ὑπόσχεσιν,
θενὰ πληρώσῃ δίστηλα δισχίλια
ἐν ὑποθήκῃ τῶν γαιῶν του εἰς . . » — καλὰ.
« Ἐγένετο » . . . — Ἄς εἶναι. Ὑπογράφω. (Ὑπογράφει.)

(Πρὸς τὸν Ἀγροικογιάννην)

Σεῖς

ἐκεῖ . . . παρέχει θενὰ ὑπογράφετε.

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

Φίλε μου, τώρα ὑπογράφετε, mon cher.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (κατ' ἰδίαν)

(Φίλε μου, εἶπεν. Ὡς ἐμβῆκα ἔς τὸν χορὸν,
θενὰ χορεύσω.)

(Ὑπογράφει καὶ δίδει τὸ συμβόλαιον. Μεγαλοφώνως)

Λάβετε, ὑπέγραψα.

(Ὁ Ὑπουλίδης λαμβάνει τὸ Συμβόλαιον. Ὁ Συμβολαιογράφος ἀναχωρεῖ
μετὰ τοῦ Ἀνδρέου.)

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ

(Ἐγείρει τὸ κάλυμμα, καὶ φαίνεται ὁ Πηδηκτούλης φέρων γυναικεῖα φορέματα)

A la bonne heure ! Ὠραῖον ! Σᾶς εὐχαριστῶ,
mon cher, παμφίλτατέ μου Κύρ Ἀγροικοjean.

Ὅχι δουέλλο πλέον ! δὲν κτυπώμεθα !

Εἴμεθα τώρα à la vie et à la mort.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αἰ ! Τ' εἶναι τοῦτο ; ψευῆσαι, ἄρπαγες, λησταί,
κλεπταποδόχοι ! Εἰς τὸν Ὑπόμοίραρχον,
εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην Ποντι . . Πον . . Πον . . Πον . .

Εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην τοῦ Διαβόλου ! Φυλακὴν
θενὰ σᾶς βάλω. Δαίμονες, μ' ἐπαίξατε !

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Περιτταὶ ὅλαι αἱ φωναί σας. Κύριε
Ἀγροικογιάννη, εἰς τὴν Ποντικότρουπαν,
τὸ ἐνθυμεῖσαι, ὅταν μὲ ἠπάτησες,
ὅταν μ' ἠρνήθης τὴν ἀνεψιάν σου, μὴ
ἐφώναξα, τὸν κόσμον μὴ ἐχάλασα ;

Τὸν δρόμον μου ἐπῆρα, καὶ δὲν εἶπα γρύ.
Τοῦτο μιμήσου. Ἔγιναν ὡς ἔγιναν
τὰ πράγματα. Ὑπάρχει τὸ συμβόλαιον.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Θενὰ ξεγίνουν, θὰ ξεγίνουν, μάλιστα.
Δὲν ἔχει κῦρος τὸ συμβόλαιον. Κλεψιά
καὶ προδοσία εἶναι τοῦτο φανερή.
Ἡ Ἀσπασία θενὰ γίνῃ σύζυγος
τοῦ Γραμματέως Ἐφορείας, ὅχι σοῦ.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Μὲ συγχωρεῖτε. ἔχει τὸ συμβόλαιον
εὐτυχῶς κῦρος. Ἡ τὴν Ἀσπασίαν, ἥ
μοὶ χρεωστεῖτε δίστηλα δισχίλια.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰς δικηγόρους ! Εἰς τὰ δικαστήρια !

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ὅριστε, ἄλλα τόσα νὰ ἔζοδεύσετε.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τὴν Ἀρχοντοῦλαν μ' ὑπεσχέθης ψεύματα ;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (δεικνύων τὸν Πηδηκτούλην)

Ἴδού την· πάρετέ την, ἂν ὀρέγεσθε.
Αὕτῃ εἶναι ἡ μόνη Ἀρχοντοῦλά μας.

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Je m'en soucie, ἀλήθεια, médiocrement.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ ψεύτικα τὴν προῖκα ἐγγυήθηκες ;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Διὰ τὴν Ἀσπασίαν, ὅσω ζῆτε σεῖς,
δὲν θέλω προῖκα, καὶ ὁ Γραμματεὺς διπλὴν
τὴν ἐζητοῦσεν. Αἱ δ' ἑξακισχίλια

δραχμαὶ ἅς ἐγγυήθην, εἶναι πρόχειροι.
Θὰ σᾶς τὰς δώσω ἄνευ τόκου δανεικάς.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

* Ἄς εἶναι. Τοῦτο κάπως μὲ παρηγορεῖ.
Τὸν Γραμματέα ὅμως... Πῶς! Ὁ Γραμματεὺς
νὰ μὴν τὴν πάρῃ;...

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ποῦ ἐπῆγεν ὁ Monsieur
Ἀνδρέας; Πῶς δὲν εἶναι de la noce αὐτός;

ΑΝΔΡΕΑΣ

(Εἰσέρχεται ἔχων ἔγγραφον εἰς τὴν χεῖρα)

Τοῦ ὑπουργείου ταύτην τὴν στιγμὴν κλητὴρ
διὰ τὸν Ὑπουλίδην τοῦτο ἔφερε
τὸ ἔγγραφον.

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ (λαμβάνων τὸ ἔγγραφον)

* Ἡξεύρω τὸ ἐπρόσμενον.

(Πρὸς τὸν Ἀγροικογιάννην)

Κύριε, θέσις εἰς τὴν ἐπαρχίαν σας
Ἐφόρου μοὶ ἐδόθη οἰκονομικοῦ.
Ἴδου τὸ δίπλωμά μου. Ἀναγνώσατε.

(Τῷ δίδει τὸ ἔγγραφον.)

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐφόρου! Τί; Ἐφόρου οἰκονομικοῦ;
* ὦ! Κύριέ μου! ὦ πανευγενέστατε!
Καὶ τὴν ἀνεψιάν μου πλέον εἶν' ἐλπίς
νὰ τὴν καταδεχθῇτε;

ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ

Φίλε Κύριε

Ἀγροικογιάννη, καὶ μεγάλην μου χαρὰν
θὰ τὸ νομίσω, καὶ εὐδαιμονίαν μου

ἂν συναινῇτε. Ἐνταύτῳ Εἰσπράκτορα
σᾶς διορίζω εἰς τὴν Ποντικότρουπαν.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐγὼ, ἐγὼ Εἰσπράκτωρ! Εὐγενέστατε!
Ἄξιος εἶμαι; Παν... πανεκλαμπρότατε!
Ὑπάλληλος θὰ γίνω;— Αἶ Κὺρ Γραμματεῦ,
γραμματουδάκι χθесινὸ τοῦ λόγου σου,
τὴν ἀνεψιάν μου ἤθελεν ἡ μούρη σου!
ὦξου!

ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Monsieur Εἰσπράκτορ, je vous félicite!
ναὶ, σᾶς συγχαίρω ὅτι διωρίσθητε,
καὶ ἔτι μᾶλλον ὅτι ἐγλυτώσατε
τὴν Ἀρχοντοῦλαν. Vous l'avez échappée belle.
Ἐκλεξε, φίλε, μίαν bonne ménagère,
καλὴν γυναῖκα ἀπὸ Ποντικότρουπαν,
κ' εἰς Ἀρχοντούλαις renoncez κ' εἰς ἀρχοντιαῖς.
Τὴν εὐτυχίαν ζήτει, μὴ τὸν ἴσκιον της.
Μὲ συγχωρεῖτε, sans rancune, τὸ μάθημα
τῆς ξιφασκίας. Πλὴν αὐτοῦ, πιστεύσατε,
ὅσα σᾶς εἶπα ἦσαν sans allusion.
Ἐφαρμογὴν δὲν εἶχον, οὔτε προσβολῆς
σκοπὸν κἀνένα. Honni soit qui mal y pense.

ΑΓΡΟΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (πρὸς τὸν Ὑπουλίδην)

Πανέκλαμπρέ μου Ἐφορε, πόσα καλὰ
σᾶς χρεωστῶ! Τὴν θέσιν ποῦ μ' ἐδώκατε,
τὸ μάθημα ποῦ θέσεις πέντε ἄξιζε,
νὰ μὴ γυρεύω Ἀρχοντούλαις 'ς τὸ ἐξῆς,

τὴν καλωσύνην τέλος, μὲ ὑπομονὴν
ν' ἀκούσῃς ὅλαις ταῖς ἀνοησίαις μου.
Ἄς εἶναι δά· καὶ ὅσα εἶπαμεν, διὰ ἡμᾶς
δὲν εἶναι. Ἐξω ἀπ' ἐδῶ. Ἐπάνω των
ἄν ἄλλοι θέλουν ἄς τὰ πάρωσι, — καὶ μὴ
πρὸς κακοφανισμόν των μ' ὅλον τοῦτο.

ΑΝΔΡΕΑΣ, ΥΠΟΥΛΙΔΗΣ, ΠΗΔΗΚΤΟΥΛΗΣ

Ναί.

